

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malomipar érdekeinek szakkönyve

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja

Megjelenik betenkint vasárnap	Előfizetési ára:	Szerkesztő és kiadóhivatal: Budapest V., Erzsébet-ter 19.
	évesként 10 frt. félre 5 frt. Hirdetések árszabály szerinti.	

BUDAPEST, 1891. SZEPTEMBER HÓ 13.

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes

Erscheint wöchentlich Sonntag	Pränumerationspreis:	Redaktion und Administration Budapest V., Elisabethplatz 19.
	ganzzährig fl. 10, halbjährig fl. 5. Inserate nach Tarif.	

BUDAPEST, 13. SEPTEMBER 1891.

TARTALOM: A malom munkásoknak a nyereségben való részesítéséről. — A világ huzatermesztés és huzafogyasztása az 1891/92. évben. — Kormányintézkedések. — Kereskedelem és jogalkotás. — Gazdasági közlemények. — Közlekedés és társalgás. — Utéleti tudósítások. — Hirdetések.

INHALT: Ueber die Bethheiligung der Mühlenarbeiter am Gewinne. — Die Weizenenergie und der Weizenconsomm der Erde 1891/92. — Legislationsches. — Handel und Verkehr. — Landwirtschaftliche. — Verkehrs- und Tarifwesen. — Marktberichte. — Inserate.

A malom munkásoknak a nyereségben való részesítéséről
az ismeretes francia államférfi s volt miniszter, Waldeck-Rousseau nemrég érdekes előadást tartott, melynek fontosabb részeit itt kivonatossan közöljük. Tisztelt olvasóink bizonyosan tudják, hogy Waldeck-Rousseau való kezdeményezője az 1883-ban, a munkásoknak a nyereségben való részesítése érdekében tartott parlamenten kívüli empció-nek, s hogy ő alkotta az 1884. márczius 21-iki az ipari szövettségre vonatkozó törvényt, azvái tehát figyelmet érdemelnek.

Waldeck-Rousseau ur előadása lényegében a következő:
Az egyesületeket vagy szövetkezeteket sokáig az államra veszélyes intézményeknek tartották, miután a politikai agitáció középontiáját vélték bennük látni; a törvénykezés egyann szemekkel tekintett reájuk, sőt el is tiltotta őket. A francia köz-társaság azonban irányukban bőleőbb és egyuttal szabadabb állást adott, s úgy találta, hogy igazságos és hasznos is, nekik teljes szabadságot nyujtani, egyuttal gyakorlatibb irányt jelölve ki számukra, t. i. a munkáradékok tanulmányozását, egy ököléte-szabványok megteremtését és mindannak intézmények megalapítását, melyek idő múltával a munkavizonyok alapfölteleleit megváltoztathatják s javíthatják.

Ily eredményteljesen működésesnek, szabadságot kellett nekik engedni a létezésük és létüket biztosítani azáltal, hogy jogi személyiséggel ismeretleket el és a tagok váltakozó számmal foglalkoztatni tétek őket, ez megengedte nekik, hogy messzenem, évekre számlított tervekhez foghassanak és kivételüket biztosítsák. Nem fizik vérmes reményeket a társadalmi és munka viszonyok átváltoztatása tekintetében a munkásegyületek működéséhez; nem akarják a bőlekek kivétel tőlen feltétlenül, sem a tudatlanok szenevedélyét fel nem fogott eszmék iránt felhívni; besze-ványunk sokkal szerényebb s talán epv azért sokkal hasznosabb. Azt gondoljuk, hogy csakély, esetleg legeszkélyebb rögötti előnyök; valamivel több biztonság a jövőre nézve és valamivel nagyobb jólet a jelenben, hasonlithatlan jobb megoldásút képezik a kérdésnek, mint eredménytelen igykvés kifelé vagy lázas s emellett tetlen üzése egy eszmének, mely eloszlik, ha elértnek veljük.

A jövő kérdései közt első helyen áll, mit eddig még nem méltányolnak eléggé, a munkásoknak a nyereségben való részesítése mint következetesebb, igazságosabb és arányosabb munkadíj.

Ueber die Bethheiligung der Mühlenarbeiter am Gewinn

hielt der bekannte französische Staatsmann und gewesene Minister des Innern Herr Waldeck-Rousseau jüngst einen interessanten Vortrag, von welchem wir die wichtigeren Stellen auszugsweise mittheilen. Es dürfte vielleicht manchem unserer geehrten Leser bekannt sein, dass Waldeck-Rousseau der Anreger der ausserparlamentarischen Empeüte über die Bethheiligung der Arbeiter am Gewinne, im Jahr 1883, und der Verfasser des französischen Gesetzes vom 21. März 1884 über die professionellen Syndicate war, daher seine Worte Beachtung verdienen.

Herr Waldeck-Rousseau sprach im Wesentlichen wie folgt:
»Lange betrachtete man die Vereine als eine öffentliche Gefahr, weil man in ihnen die Mittelpunkte politischer Agitationen zu erblicken glaubte; die Gesetzgebung misstrauete ihnen, ja man verbot sie sogar. Die französische Republik war weicher und freisinniger zugleich; sie erachtete es als gerecht und nützlich, den Handwerker-Vereinen volle Freiheit zu gewähren, wies ihnen zugleich eine mehr praktische Richtung an: das Studium der Interessen der Arbeit, Schaffung einer vollkommeneren Organisation und Begründung all jener Institutionen, welche im Laufe der Zeit deren Grundbedingungen modificiren und verbessern können.

Um erspriesslich wirken zu können, musste man ihnen Freiheit lassen in der Organisation und ihnen die Dauer ermöglichen, indem man sie als juristische Personen anerkannte und von der wechselseitigen Zu- und Abnahme der Mitgliedszahl unabhängig machte, was ihnen gestattete, weittragende, auf Jahre hinaus berechnete Pläne zu fassen und deren Ausführung zu versuchen. Ich verspreche mir gar nicht irgend eine plötzliche, zauberhafte Umgestaltung der menschlichen Gesellschaft und ganz speciell der Arbeitsverhältnisse von der Wirksamkeit der Arbeiter-Syndicate; wir beabsichtigen auch nicht den Stein der Weisen auf sozialem Gebiete zu suchen, noch auch die Leidenschaft der Unwissenden für unverständliche Probleme zu erwecken; unser Ehrgeiz ist viel bescheidener, darum aber vielleicht viel fruchtbarer. Wir denken, der geringste um nicht zu sagen der allergeringste augenblickliche Vortheil; etwas mehr Sicherheit für die Zukunft und etwas mehr Wohlsein in der Gegenwart sind unvergleichlich bessere Lösungen, als erfolglose Bestrebungen nach etwas oder eine febhafte Unbeweglichkeit angesichts irgend eines Ideals, welches als Phantom zerfliehet, wenn sie glauben, es erfasst zu haben!

Unter den, noch nicht genügend gewürdigten Problemen

Már az 1883-ik évi parlamenti enquete alkalmával megjósolt, hogy a mily arányban a munkásoknál jobban fel fogja fogni érdekeit, annál kevésbé fogja jutalmazását egyszerűen a munkabéreltetben és munkadíjban keresni, hanem igyekezni majd a munka sikerében részt nyerni, melynek létrehozásán fáradozott. Ezen jóslat megvalósítása fele közeledek, mert azóta a nyereségben való részvétel módjára határozott előmenetelleket tett és fog még tenni, ha a munkásjegyeket öntudatosan és nyugodtan fognak az uton tovább haladni. — Egy nagyiparos, ki a nyereségben való részvételt saját kezdeményezése alapján hozta be, e tekintetben 1888-ban következőképp nyilatkozik: »Ha a munkások megmaradnának szerezpükben, nem kellene-e nekik ezen rendszer általános behozatalát követelni, mely a munkások erkölcsi és anyagi helyzetére nézve csakis előnyös lehet? Miután bebizonyítani lehet, hogy a bérek legkevésbé is oly magasak, mint másutt és mellesleg a munkás vesztések ellen biztosítva van, mely ellenvételeket lehetne ezen rendszerre felhozni?»

Az illető iparos 400 munkást foglalkoztatott és a munkásoknak, ép oly magas bérek mellett mint másutt, 27,000 frkot fizetett ki, mint nyereségyrészt. — Egy iparralattal 107,000 ft. bérlet és 309,000 nyereségyrészt fizetett ki, egy másik ház 21 részvető közt 10 é alatt 51,064 frkot osztott szét, míg egy harmadik vállalat 1866 és 1882 közt 1.213,982 frankot juttatott alkalmazottainak.

A felhozott adatokból meg lehet ítélni, hogy mily előnyös a kétféle érdeknek összműködése és solidaritása. — A munkásjegyeket kötelezése, ismerettségüket terjesztési és következtetéseket vonni, mire leginkább képesek, miután egyrészt náluk futnak össze a különböző információk számai és másrészt ők képezik a leghivatottabb összekötést, természetadta közvetítői a munkásjegyeket és a munkaadókat között. Az 1884-iki francia törvény más irányt tűzött a munkásjegyeknek előbe, mely nem kevésbé üdvös. Az utolsó években t. i. nagyban vitáitk a munkásokat elhelyező intézetek létjogát (nálunk Budapestén is felmerült már utóbbi időben azon kérdés, nem lehetne-e az elhelyező intézeteket ellenőrzés és közbiztonság szempontjából városi kezelésre venni és a bejelentési hivatalnak alárendelni? Szerk.). A párisi munkásjegyeket illetőleg a kérdés annyiban meg van már oldva, a mennyiben szabadon nyithatnak iródkat a munkakeresés és kínálat központosítása céljából, egyesülhetnek a tudakozódások egyszerűsítése és központosítása végett, mindez pedig csak az egyik oldalát képezi a kérdésnek. Miután a munkások jobb fizetést biztosan remélhetnek már, arra kell most törekedniök, hogy mindazt meg sezzék maguknak, a mi szükségese és hasznos a megélhetésre, a beszerzési egyesületek eszméje még nem vert gyökeret a nagy közönségben, és nem is ismert eléggé, dacára a már elért kedvező eredményeknek. Ha azután egy lépéssel tovább mennének, a becsévagy arra vezetné őket, hogy termelő vagysis helyesebben mondva gyártó egyesületeket alkantsanak. De ez nagyon is kényes egy kérdés, mert az efféle egyesületek nagyobb része léves fel-fogás és rossz kezelés következtében kudarcot vallott. A munkásjegyeknek előbb azt kellene tanulmányozniok, hogy melyik iparág legalkalmasabb és hol? Ez volna nagyobb vonásokban főbb teendője a munkásjegyeknek a munkások anyagi jólétének reformálása terén. Jelen századunkat sokféle nével szokták elkészíteni, de talán ép oly helyesnek, mint a vas, az elektromosság stb. századának, lehetne a konkurrenzia századának is nevezni. Sokasem volt a versenyzés oly élénk és oly heves, mint most, kell tehát, hogy a munkás (a testi ép úgy, mint a szellemi munkás) ezen küzdelemmel szemben fegyverezze

der Zukunft nennen wir die Gewinnbetheiligung als logischere, gerechtere und mehr proportionelle Entlohnung der geleisteten Arbeit im Verhältnisse zu dem erzielten Lohne.

Im Jahre 1883, anlässlich der parlamentarischen Enquete, prophezeite ich, dass in dem Masse, wie die Arbeit selber ihre Interessen begreifen wird, sie immer weniger ihre Entlohnung in der Arbeitsmiete, im Arbeitslohne pur et simple suchen, sondern eine Btheiligung am Ertragnisse anstreben wird, an dessen Schaffung sie mitwirkt. Diese Vorhersagung gilt ihrer Verwirklichung entgegen, denn seither hat die Gewinnbetheiligung entschiedene Fortschritte gemacht und wird noch weitere Fortschritte machen, vorausgesetzt, dass die Arbeitervereine zielbewusst und leidenschaftlich in diesem Sinne arbeiten. — Ein Industrieller, der die Gewinnbetheiligung aus eigenem Antriebe einfuhrte, ausserte sich diesbezüglich im Jahre 1888 wie folgt: »Wenn die Arbeiter in ihrer Rolle blieben, müssten sie nicht die möglichst allgemeine Anwendung dieses Systems verlangen, welches nur von Vortheil für die moralische und öconomische Lage der Arbeiter wäre? Sobald man beweisen kann, dass die Löhne zu mindesten so hoch sind, wie anderswo, und sobald man gegen Verluste gesichert ist, welche Einwendungen könnte man gegen dieses System erheben?« Der betreffende Industrielle beschäftigte 400 Arbeiter und liess den Arbeitern bei gleich hohen Löhnen, wie anderswo, Frs. 27,000 als Gewinnbetheiligung auszahlen. Eine andere industrielle Gesellschaft zahlte bei Frs. 107,000 Löhnen, Frs. 309,000 an Gewinnbetheiligung, ein drittes Haus zahlte in zehn Jahren Frs. 51,064 an 21 Gewinnbetheiligte, während ein anderes Haus in der Zeit von 1866 bis 1882 Frs. 1.213,982 vertheilte. Aus den gegebenen Beispielen kann man die wohlthätigen Folgen des Zusammenwirkens und der Solidarität der beiderseitigen Interessen sehen. An den Arbeiter-Syndicaten liegt es, zu ihrer allgemeinen Kenntniss beizutragen und die Schlussfolgerungen zu ziehen, wozu sie am meisten befähigt sind, weil einerseits bei ihnen die Fäden der verschiedenen Informationen zusammenlaufen und sie andererseits das berufliche Bindelglied zwischen den Arbeitsverbänden und den Arbeitgebern bilden. Das französische Gesetz aus dem Jahre 1881 zeichniete den Arbeiter-Verbänden eine andere, nicht minder heilsame Richtung vor. Man hat nämlich in den letzten Jahren viel über die Abschaffung der Arbeiter-Placirungs-Anstalten debattirt (auch hier tauchte bereits die Idee auf, die Placirungs-Anstalten in den Eigenbetrieb der Stadt behufs Controlle zu übernehmen), für die Handwerker-Verbände in Frankreich ist die Frage als gelöst zu betrachten, sie können frei Bureaux errichten zur Concentrirung von Anfrage und Angebot der Arbeitskraft, sie können sich vereinen behufs Vereinfachung und Concentrirung der Informationen, all dies ist aber eine Seite der Frage; nachdem den Arbeitern eine bessere Entlohnung ihrer Arbeit zugesichert ist, müssen sie trachten, sich all das zu verschaffen, was dem Arbeiter zum Leben nöthig und nöthwendig ist. Die Idee der Consum-Vereine ist noch viel zu wenig gekannt und gewürdigt, trotz der glänzenden Resultate, welche einzelne derselben aufzuweisen haben. Wollte man noch ehrgeiziger sein, könnte man die Errichtung von Productions-Genossenschaften anstreben, diese Frage ist aber viel delicater, denn gar manche Productions-Genossenschaft ist in Folge schlechter Leitung wieder eingegangen.

Die Arbeiter-Genossenschaften hätten daher zuerst zu studiren, welche Industriezweige sich diesem Principe besser anpassen und wo? Dies wäre in grossen Zügen die Rolle der Arbeiter-Genossenschaften auf dem Gebiete der Reform der materiellen Lage der Arbeiter; es gibt aber deren noch mehr. Man hat diesem Jahrhunderte mancherlei Namen gegeben, man könnte es füglich das Jahrhundert der Concurrenz nennen. Nie war sie thätiger, lebhafter: der Arbeiter sei daher gewappnet angesichts

legyen: gazdasági szellemi és erkölcsi tehetségeit, fejse ki és fionomítsa technikai tudományait. És hogy mind eme czólokat a munkagyorsítélet elérhessék, kell hogy nem egy kaptafára legyenek bszádlítva, hanem osszárk és a teendőit és közezőnek főkegyesséleteket, tartassanak előadásokat, állítsanak fel szakiskolákat, bizonyos mesterségeknak szolgáló rajziskolákat, mesterséglakokat stb., főleg pedig kell hozzá a cselekvésben való bölcseségnek és méréselátességeknek magas foká, párosulva nagy türellemmel és kitartással és az érzékek legemesebbike, a lársádmalmi igazság és méltányosság iránt egyszer egy fejezetet ezen czim alatt: »Az ismerttől és a nem ismerttől«, a mely még mindig be nem fejezettek mondható. Az, amit látunk a forradalmaktól atapokban felizogott, hevess és előkészület nélkül valamely megmértéhetetlen távolban vilámmóddján látott vagy talán csak sejtett eszmények felé rántott időnkben, az a türelmetlen szenvedélyek, a lázongásbaa kifakadó csatlósások, a magánérdekeknek látszólagos, erőszakos egymásba való ütközése, a néha vak, legtöbbszörre pedig vad szenvedélyek kifakadása... De a mit nem vagy legálább nem eléggé világosan látunk, amit pedig így kifütnőségeknek nagy számban való egyfűttel szeremenessé előfe sejtet velünk, az a törekvés a köző érdekekben, egy hatalmas, de békés iparkodás, egy nagy gyűlekezet bölcsesége, a valódi haladás iránt való törekvés, a szerényesség kitartása és egymással való érzése, mind oly adománkok és tulajdonságok egy nemzetnek, melynek erkölcsi nagylátá, hatalmas lendület és civilizáló géniuszát csak a felületre figyelő vagy éppen ellensége tagadhatja meg tőle!

A világ buza-termése és buza-fogyasztása az 1891/92. évben.

(Vége.)

A szent-pétersvári konzul véleménye szerint az ideai rozstermés a közép-szerűnek (1104 millió csetwertnek) 77°/₁₀₀-a, azaz: 85 millió csetwert, vagyis 178 millió hektoliter.

Az odesszai főkonzul jelentése szerint a buza-termés a közép-szerű eredményéhez viszonyítva 75–80°/₁₀₀-ra becsülhető, ellenben a rozs a tavalyi (90°/₁₀₀) termeléshez csak 40°/₁₀₀-ra.

A varsói főkonzul jelentése szerint a buza-termés Orosz-Lengyelországban 20°/₁₀₀-kal, a rozs 10°/₁₀₀-kal csekélyebb, mint tavaly volt. Termelt Orosz-Lengyelországban buzából tavaly 443 millió hektoliter, a folyó évben 347 millió hektoliteri remédek; rozsából termelt tavaly 1595 millió hektoliter, a folyó évben 1436 millió hektoliterre számoltanak.

Az ideai buza-termés Oroszországban a közép-szerűhöz viszonyítva 70°/₁₀₀-ra tehető. Oroszország közép-szerű buza-termése körülbelül 90 millió hektoliter és így az ideai termés mintegy 63 millió hektoliterre becsülhető.

Oroszország buza-üzemlétele a velőmaggal együtt átlag 50 millió hektoliterre becsültek, minthogy azonban rozsából jóval kisebb a termés, mint a szükséglet, valószínűnek tartjuk, hogy a buza-fogyasztás nagyonbővebb leend s az ideai üzleti évben rendkívül csekély gabonafelteség marad kivételre.

A moszkvai konzul jelentése szerint, a birodalom egy részében a rozs termés követésége a nyomor nagy s a kormány ennek enyhítésére már tetemes áldozatokat hozott. Ujjabb jelentése szerint az ideai rozstermés legfeljebb 72–75°/₁₀₀-ra közép-termésnek, a buza-felteséget legfeljebb 10–12 millió hektoliterre teszi.

A kiewi konzul a termés-deficitet 40–50°/₁₀₀-ra becsüli.

dieses Kampfes: er bereichere seine intellectuellen und moralischen Fähigkeiten, er entwickle und verfeinere seine technischen Kenntnisse. Um all diese Zwecke zu erreichen, ist eine Arbeitsteilung und die Errichtung von Filial-Verbindungen, Abhaltung von Vorlesungen, Errichtung von Fachschulen, technischen Zeichenschulen, Handwerkschulen etc. notwendig, und dazu bedürfen ein hoher Grad von Weisheit und Mässigkeit im Handeln, gepaart mit Geduld und Ausdauer! der Empfänglichkeit für das edelste der Gefühle, dem Sinn für soziale Gerechtigkeit! Herr Waldeck-Roussau schloss seinen Vortrag mit folgenden Worten: »Ein Nationalöconom schrieb einst ein Capitel über das Bekannte und Unbekannte, dieses Capitel ist noch immer offen. Das, was man sieht in unserer von Revolutionen gründlich aufgeregten, brüsk gegen ein in unabwehrbarer Ferne wie hitzartig bemerktes oder auch nur geahntes Ideal mitgerissenen Zeit, das sind die ungeduldrigen Leidenschaften, die in Revolven ausbrechenden Enttäuschungen, das scheinbare, gewaltthätige Aufeinanderstossen der Interessen, das Aufbrausen der manchmal blinden, häufig aber wilden Leidenschaften. Was man aber nicht oder doch nicht genügend deutlich sieht, was jedoch eine Vereinigung von Männern, wie sie hier beisammen sind, glücklicherweise voraussehen lässt, das ist das Bestreben fürs allgemeine Wohl, ein mächtiges und doch friedliches Bestreben, die Weisheit einer sehr grossen Menge, das gerechte und tiefe Gefühl für wirklichen Fortschritt, die Ausdauer und die Solidarität der Bescheidenden, Gaben und Charaktere einer Nation, deren moralische Grösse, mächtige Schwungkraft und civilisatorisches Genie nur ein oberflächlicher Beobachter oder ihr Feind verleugnen kann!«

Die Weizenerte und der Weizenconsum der Erde 1891/92.

(Schluss.)

Die Roggenerte ist nach unserer Schätzung von 2.140.314 Katastraljoch behanten Gebietes 1481 Millionen Hectoliter. Wir müssen bemerken, dass das ausgewiesene Getreideterminium, besonders aber das mit Roggen bebaute Gebiet in Folge starken Ausfaulens der Saaten wesentlich geringer geworden ist. Laut unserer Ansicht müssen wir für Elementarschäden in Abzug bringen: von der Weizenerte 3–5 Percent, von der Roggenerte mindestens 20–25 Percent, und so ist die Weizenerte annähernd 42–43 Millionen Hectoliter = 33 Millionen Metzenzener, die Roggenerte aber 1125–112 Millionen Hectoliter = 8–8°/₁₀₀ Millionen Metzenzener. Das durchschnittliche Gewicht des Weizens ist per Hectoliter auf 77 Kilogramm, das des Roggens aber auf 70°/₁₀₀–71 Kilogramm festzusetzen. Bei der diesjährigen Ernte wird an zahllosen Orten darüber Klage geführt, dass die Ernte nicht überall das gewünschte Resultat liefert. Auch nach unserer Ansicht hat das schlechte Wetter viel Schaden im Lande verursacht; das Auftreten von Rost und die Hitze, schliesslich der viele Regen hat die Qualität wesentlich beeinflusst; anstatt rothen und stahligen Weizens mit 80–82 Kilogramm ist, wie dies auch aus dem Durchschnitt erhellt, zumeist Weizen leichter Qualität gewachsen. Der einjährige Consum Ungarns, hinzugerechnet auch der Anbausamen, ist auf 23 Millionen Metzenzener = circa 3°/₁₀₀ Millionen Hectoliter zu veranschlagen, der Roggenconsum auf 12–13 Millionen Metzenzener. Die Weizenerte vermag den Bedarf leicht zu decken, wir haben selbst 12–13 Millionen Hectoliter Ueber-schuss; nachdem jedoch die Roggenerte für den inländischen Consum nicht ausreicht, liegt es in der Natur der Sache, dass ein Theil des Weizenüberschusses zum Ersatz des Roggenmancos herangezogen wird. Die Roggenerte, resp. der in dieser Getreidarte

Feltéve, hogy a becslések az óriási kiterjedésű Orosz-birodalomról a valóságnak megfelelnek. Oroszország idei gyenge rosztermése által oly helyrehozni jut, hogy a szükséglet arányában kenyelmentítettik a buza-felületet is felhasználánni.

Magyarország. Az aratási munkálatokat a gyakori eső nagyon hátráltatta, e miatt a cséplés is lassan haladt, mindazáltal a munka túlnyomó részével. főleg az Alföldön, elkészültek. A buza-termés mennyiségleg csak közepesertének jelezhető, a rozsa gyenge közepesertének. A június nagy hőség és az ezt követő hűvös, esős időjárás — többször erős vihar- és jégesővel — a szépen felgődött buza-területek sok helyen teljesen megkárosította. A felvidéki vármegyékben a kár általában véve jelentékeny; a buzaán kívül szenvedett még: a rozsa, árpa, zab és burgonya is; ez utóbbi több helyen nagyon rothadt és károsítással teszi az idei termést.

Az állandó gazdasági tudósítók és a közgazdasági előadók adagyljűtései alapján az idei termést számszerűn összehasonlítva ismételjük meg, hogy a begyűlt adatok is naggyobbra becslésnek alapunk és így a tényleges eredményekről több-kétségbe szintén elterethetnek. Rendes jelentésünk, illetőleg számlázás kimutatásaink alapján a buza-termést a bevetést 5,360,761 kat. holdnyi területről 44.33 millió hektoliterre tesszük, a mely eredmény a tudósítók által beküldött adatoknak is megfelel. A rosztermés becslésünk szerint 2,140,314 kat. holdnyi területről 14.81 millió hektoliter. Meg kell megjegyeznünk, hogy a kimutatott gabona-terület, különösen pedig a rozsa területe a nagymérvű vetéskipállás folytán jelentékenyen csökken. Véleményünk szerint, elemi csapásokra a buza-termésből le kell vonnunk mintegy 3—5%-ot, míg a rosztermésből legalább is 20—25%-ot és így a megközelítő buza-termés 42—43 millió hektoliter = 33 millió métermázsra, a rosztermés 11.25—12 millió hektoliter = 8—8.5 millió métermázsra.

A buza átlagos sulya hektoliterenként 77 kilogramm, a rozsa sulya pedig 70.5—71 kilogrammra tehető.

Az idei aratásnál számtalan helyen panaszkodnak, hogy a termés nem mindenütt adja meg a kívánt eredményt. Nézetünk szerint, a rosz időjárás sok kárt okozott az országban; a rozsa fellépte és a hőség, végül a sok eső a minőséget jelentékenyen befolyásolta; piros és acélos 80—82 kilogrammos buza helyett, mint ez az átlagból is kitűnik, többnyire könnyű minőségű buza termett. Magyarország egy évi fogyasztása — beleszámítva a vetőmagot is — 23 millió métermázsára = körülbelül 30 millió hektoliterre rug. Rozsgofogyasztása 12—13 millió métermázsra. A buza-termés a szükségletet könnyen fedezi, sőt 12—13 millió hektoliternyi feleslegünk is van; mintohogy azonban a rosztermés a helyföldi fogyasztásra nem elegendő, a dolog természetében fekszik, hogy a meglévő buza-felület egy része a rozsa-hányó pótlására lesz fordítva. A rosztermést, illetőleg az ebből mutatkozó hiányt fogyasztási szempontból ki fogja egészíteni a tengeri is, melyből az idén, általában véve, jó középserű, sőt több helyen kitűnő termést remélnek. Magyarország buza-felülete tehát, miután a rosztermésből bizonyos hányadot a külföldre szállítanak, csökkenni fog és a 8—10 millió hektoliter aligba haladja meg.

Érdekesnek tartjuk Magyarországi buza- és rozskivitelét az utóbbi évekre vonatkozólag kitüntetni:

	Kivitel		Kivitel	
	buza (és liszt)	rozsa	buza (és liszt)	rozsa
1886/7-ben	9,664,370	1,962,705	34.00	9.60
1887/8-ben	12,436,706	1,667,766	30.40	10.80
1888/9-ben	14,965,500	1,534,514	38.70	12.10
1889/90-ben	10,139,679	1,260,600	40.10	11.80
1890/91-ben	14,923,623	2,161,000	38.30	14.70
1886/7—1890/1				
évek átlaga:	12,365,976	1,537,317	35.70	11.70

sich zeigende Ausfall wird vom Standpunkte des Consums auch durch Mais ersetzt werden, von welchem in diesem Jahre im Allgemeinen eine gute Mittelerate, selbst an vielen Orten eine ausgezeichnete Ernte erhofft wird. Ungarns Weizenüberschuss wird sich demnach, nachdem von der Roggenerte ein gewisses Procentuale ins Ausland expedirt wird, verringern und 8 bis 10 Millionen Hectoliter kaum überschreiten.

Wir halten es für interessant, Ungarns Weizen- und Roggenexport in den letzten Jahren zufällig auszusetzen.

Export	Weizen (and Mehl)		Roggen	
	in Meterzentner		in Meterzentner	
1886/87	9,664,370	1,962,705		
1887/88	12,436,706	1,667,766		
1888/89	14,965,500	1,534,514		
1889/90	10,139,679	1,260,600		
1890/91	14,923,623	2,161,000		
Durchschnitt				
von 1886/87—1890/91	12,365,976	1,537,317		

Betreffend das Weizen-Produktionsteritorium und die Grösse der Ernte, sowie das exportirte und im Inlande consumirte Quantum sind nachstehende Daten massgebend:

Gebiet in Mill. Hectar	Production	Ausfuhr		verbleiben zum inland. Bedarf und Vorräthe
		in Millionen Hectoliter	in Millionen Hectoliter	
1891	3 08	42—43	12—13	30 0
1890	3 00	53 40	19 40*	34 0
1889	2 99	33 60	12 82	30 0
1888	2 77	48 70	18 40	30 3
1887	2 73	51 40	14 50	36 9
1886	2 76	36 20	13 10	23 1

Jahresdurchschnitt
1886—1890 2 85 44 54 15 64 30 86

In Ungarn hatten wir von der vorjährigen gumiterte Weizenerte noch im Juli dieses Jahres eine Ausfuhr von 700,000—750,000 q; in Vorrath hatten wir noch circa 1 Million Hectoliter, von welchem jedoch ein ansehnlicher Theil im Monate August auf den Markt gebracht wurde, und so ist die Ansicht, dass die vorjährige Ernte schlecht ausgefallen wäre, überhaupt als umgestossen zu betrachten. Unser vorjähriger Export hat sich — wie dies die Thatsachen beweisen — auf 19 40 Millionen Hectoliter Weizen gehoben, von Roggen aber auf 3 Millionen Hectoliter, der Getreideexport war demnach — ganz abgesehen von dem Juli-Export — der bisher grösste.

Rumänien. Das mit Weizen behaute Territorium schätzen wir auf Grund der eingelangten Consularberichte auf 1—1 2 Millionen Hectare, den Erntertrag aber auf 16—17 Millionen Hectoliter. In jüngster Zeit wurde auch die Ansicht laut, dass die Ernte die 18 Millionen Hectoliter erreichen wird; hingegen, dass der Export in Folge der schwachen Roggen-, Gerste- und Hafererte und schliesslich, nachdem auch der Mais, besonders in den Donaudistricten und in der kleinen Walachei schlecht steht, trotz der mittelmässigen Weizenerte, 7 bis 8 Millionen Hectoliter überschreiten wird.

Bulgarien und Ostrumelien: Das mit Weizen behaute Territorium erhöhte sich auf 578,426 Hektare und das mit Roggen auf 127,234 Hektare. Der Weizenantrag wird auf 9,133,701 Meterzentner, die Roggenerte auf 2,085,297 Meterzentner geschätzt. Nachdem die jährliche Getreideaufuhr 3—3 5 Millionen Meterzentner beträgt, schätzen wir den diesjährigen Getreideüberschuss auf 3—3 8 Millionen Meterzentner = 4—5 Millionen Hectoliter dessen grösster Theil im europäischen Theile der Türkei placirt werden dürfte.

Serbien. Nach dem Berichte des Belgrader Generalconsuls ist der Weizen-Export 3 2 Millionen Hectoliter, man rechnet auf einen Export von 600 bis 750,000 Meterzentner Weizen und 700,000 Meterzentner Roggen.

* 1890/91 vom 1. Juli bis Ende Juni.

A buza-termőterület és a termés nagyságára, valamint a kivitét és a helyföldön elfogyasztott mennyiségre nézve a következő adatok az irányadók:

	terület millió hektár	termés millió hektoliter	kivitét millió hektoliter	marad hel- szükségletre és készletre millió hek- toliter
1891-ben	3.08	42—43	12—13	30.0
1890-ben	3.00	53.40	19.40	34.0
1889-ben	2.99	38.00	12.82	30.0
1888-ban	2.77	48.70	18.40	30.3
1887-ben	2.78	51.40	14.50	36.9
1886-ban	2.76	36.20	13.10	23.1

1886—1890
évek átlaga: 2.85 44.54 15.64 30.86

Magyarországon a tavalyi jó középeszerű buzatermésből még a f. e. július havában is volt mintegy 700—750.000 q. kivitétel, készletben is körülbelül 1 millió hektoliter maradt, melynek azonban teemes részét az évi mint augusztus hónap piacára szállították és így az a nézet, hogy a tavalyi termés rosszul sikerült volna, egyáltalában megdöntöttnek tekinthető. Tavalyi kivitételünk — mint a tények igazolják — buzából 19.40 millió hektoliter emelkedett, rozsból pedig körülbelül 3 millió hektoliterre, a gabonakivétel tehát — figyelmen kívül hagyva még a július havi kivitétet is — mostanig a legnagyobb volt.

Románia. Románia buzával bevett területét, a bérczektől jelentéské alapján, I — 1.2 millió hektárra becsüljük, a termés-hozamot pedig, tekintve, hogy Románia középeszerű termelése 18—19 millió hektoliterre a vetések állása pedig 90°/₁₀₀-kal becsülhető, 16—17 millió hektoliterre tesszük. Az előbbi időben azon vélemény nyilvánult, hogy a termés a 18 millió hektoliteret is megközelíti; viszont hogy az export a gyenge rozs-, árpa- és zabtermés következtében és végül, mivel a tengeri út — különösen Románia Dana menti részén és Kis-Óláhországon — rosszul áll, a rendesen jóval csekélyebb leszen a tenger felé — a középeszerű buzatermés adataira is meg kell adni a 7—8 millió hektoliter.

Bulgária és Kelet-Zembla. 1890-ben 578.426 hektár volt buzával bevetve. A rozs területét 127.234 hektár.

A buzatermés a szófiai főközny 9,313.701 méterházmásra becsül, a rozsatermés 2,083.127 méterházmásra.

A kivitét kettő 1890-ben buzából 3,080.432 méterházmást, rozsból 278.890 méterházmást. A philippopoli főközny a buzatermést mennyiségileg a tavalyinál jobbnak, ellenben minőségére gyengébbnek mondja.

Tekintetbe véve, hogy Bulgáriából évente 3—3.5 millió méterházmás gabonát szállítanak ki, ide gabonafeleslegét 3.0—3.8 méterházmásra — az 5 millió hektoliterre becsüljük, melynek nagy részét európai Törökországnak fogja elhelyezni.

Szerbia. A belgrádi főközny jelentése szerint a terméshozam 3.2 millió hektoliterre tehető.

Kivitelre számláltak: buzából 600—750 ezer méterházmást = 800—950 ezer hektoliter, rozsból pedig 70.000 méterházmást

Az **északamerikai Egyesült-Államok.** A newyorki és philadelphiai konzulok jelentése szerint a buzával bevett terület körül 91°/₁₀₀-kal nagyobbodott, vagyis 36 millió acre-ről 39.3 millió acre-re emelkedett. Az idei termés a bevett terület kiterjedésének arányában — de a jó kifejlődött gabonavetések állásánál fogva is — a tavalyinál 34—36°/₁₀₀-kal kedvezőbb. A terméshozamot 538—545 millió bushelre = 190—191 millió hektoliterre becsültük.

Az Egyesült-Államokban 1887-ig fogyasztásra számítottak éventekint 360—370 millió bushelt, 127—130 millió hektoliter, jelenleg a rohamosan szaporuló népesség arányában már a szükséglet legalább 380 millió bushel = 133.5 millió hektoliter. Az Egyesült-Államokban az idei termésből a felesleg körülbelül 63—65 millió hektoliter.

A rozstermés 28 millió bushelre becsültek.

Kelet-India. A bombayi és kalkuttai főköznyok jelentése szerint a learatott buza-mennyiség 72—75 millió méterházmásra tehető, tavalyi 63 millió méterházmás termelt.

Kelet-Indiának idei jó terméséből buza-feleslege legfeljebb 9—12 millió méterházmásra tehető.

Algier, Tunis, Egypten. A három afrikai tartomány összes kivihető feleslegét legfeljebb 1.8 millió hektoliterre becsüljük.

Ausztráliából az idei termésből, mint ezt alkalmunk volt már tapasztalni, csaknem minden készletet, melyet az ottani fogyasztásra nem szükségesnek kivitték.

Az idei termés 36 millió bushelre = 12.5 millió hektoliterre becsülhető, így mennyiségileg kivitték már mintegy 13.5 millió bushelt, úgy ezen a legjobban eselben is 1.5—2 millió hektoliter állhat rendelkezésre, mivel a fogyasztási szükséglet a vetőmaggal együtt 20 millió bushel.

Verevisgte Staaten von Nordamerika. Nach den Berichten der Consulate im New-York und Philadelphia hat sich das mit Weizen bebaute Areal um 9 Percent vergrößert, von 36 Millionen Acre auf 39.3 Millionen. Die heurige Ernte ist um 34 bis 36 Percent grösser als die des Vorjahres, der Ertrag wird auf 539 bis 545 Millionen Bushels = 190 bis 191 Millionen Hectoliter geschätzt. Der Consum der Vereinigten Staaten betrug bis 1887 jährlich 360 bis 370 Millionen Bushels, seither dürfte derselbe wesentlich gestiegen sein. Den Ueberschuss für den Export kann man auf 63 bis 65 Millionen Hectoliter schätzen. Die Roggen-Ernte beträgt 28 Millionen Bushels.

Ostindien. Nach den Berichten der Consulate in Bombay und Calcutta wird die Menge des geernteten Weizens 72 bis 75 Millionen Meterzentner gegen 63 Millionen im Vorjahre betragen. Der Ueberschuss wird nur 9 bis 10 Millionen Meterzentner ausmachen, da der Reis schlecht gerathen ist.

Algier, Tunis, Egypten. Den exportirbaren Ueberschuss dieser drei Länder schätzt man auf 1.6 bis 1.8 Millionen Hectoliter.

Aus Australien wurde von der diesjährigen Fecshung — wie wir dies schon erfahren haben — nahezu der gesammte, nicht für den dortigen Consum nöthige Vorrath exportirt. Die diesjährige Fecshung wurde auf 39 Millionen Bushels = 12.5 Millionen Hectoliter geschätzt; von dieser Menge wurden schon etwa 15 Millionen Bushels exportirt, so dass im besten Falle noch 1.5 bis 2 Millionen Bushels zur Verfügung stehen, da für Consum und Ausaat 20 Millionen Bushels beansprucht werden.

Jene Staaten und Weltheile, aus welchen uns Daten fehlen, haben auf den Weltgetreidehandel keinen grossen Einfluss; wenn wir dieselben daher auch Acht lassen, kann uns dies nicht im Geringsten hindern: wir können unsere Bilanz auch ohne Südamerika, die südlichen Theile Afrikas und Asiens ziehen. Auf Grund des Gesagten erachten wir es für wichtig, in der folgender Tabelle, u. zw. in der ersten Gruppe, die auf Import angewiesenen, in der zweiten aber die auch für Export producirenden Staaten in der im Text befolgten Reihe ersichtlich zu machen.

Weizen importirende Staaten:

Land	Consumirter Weizen in Millionen Hectoliter	Produzirt in Millionen Hectoliter	Import in Millionen Hectoliter	Export in Millionen Hectoliter
Grossbritannien	23—26	40.75	78—80	62—63
Frankreich	82.50	10.50	132	30
Deutschland	31—	5.10	38—40	10
Italien	36—37	6.96	50	12—13
Holland	1.90	3—	6	4.85
Schweiz	3.00	3.55	7.5	4.50
Belgien	5.90	6.76	15—16	11—12
Dänemark	0.65	0.67	1.90—2	0.8—1.5
Schweden u. Norwegen	1.6—1.8	0.63	2.3—2.5	0.7—1
Spanien	26—28	1.63	30	2.4
Portugal	2.8—3	1.2	5	2
Griechenland	3.5—4	2.2	5.5—6	2.6
Europäische Türkei	7—8	1.5	9	2
Oesterreich	14—15	9.56	26	10—12

Für den Export producirende Staaten:

Land	Produzirt in Millionen Hectoliter	Export in Millionen Hectoliter	Ueberschuss in Millionen Hectoliter
Russland	66.5	29	50
Ungarn	42—43	14.92	30
Rumänien	16—18	10.8	10
Bulgarien	12.3	3.3	4—5
Serbien	3.2	0.6	2.3
Nordamerika	190—191	28	133.5
Ostindien	96.6	6.9	78.9
Canada	22	—	16.5
Afrika	24	—	20—21
Australien	12.5	—	5.5

Die Weizenenergie der Welt ist kaum im Stande, die Erfordernisse für die Campagne 1891/2 zu decken; der Mangel ist bedeutend, derselbe beträgt 28—32 Millionen Hectoliter = 22—25 Millionen Meterzentner.

Azon államok és világrészek, a melyekből adataink hiányoznak, a világ gabonakereskedelmére nem nagy befolyással vannak és így ha a statisztikát csak azt, legkevésbé sem akadályozzák a bevitelüket; merelünkét Dél-Amerika, Afrika déli részei és Ázsia nélkül is megtehetjük. Az előadottak nyomán fontosnak tartjuk a következő kimutatásban két csoportban és pedig a bevételre szoruló államokat az első és a kiviteltre termelő államokat a második csoportban a szövegben követett sorrendben feltüntetni; a bevétel által egészítik ki buzaszükségletüket a következő államok:

	Államok termése hektoliter	25-26 hektoliter	40-75 hektoliter	75-80 hektoliter	52-53 hektoliter	12-13 hektoliter	4,55 hektoliter	4,50 hektoliter	11-12 hektoliter	0,9-1,5 hektoliter	0,7-1 hektoliter	2,2 hektoliter	2,6 hektoliter	2,6 hektoliter	10-12 hektoliter
Nagy-Britannia	25-26	40,75	75-80	52-53											
Franciaország	82,00	10,50	122	30											
Németország	31-—	5,10	38-40	10											
Olaszország	36-37	6,96	50	10											
Hollandia	1,50	3	6	4,55											
Svédország	3,00	3,55	7,5	4,50											
Belgium	5,50	6,76	15-16	11-12											
Dánia	0,63	0,67	1,50-2	0,9-1,5											
Norvégia és Svédország	14-18	0,45	2,3-2,5	0,7-1											
Spanyolország	26-28	1,63	30	2,4											
Portugália	2,8-5	1,2	5	2											
Görögország	3,5	2,2	5,5-6	2,6											
Europa Törökországa	7-8	1,5	9-10	2,6											
Ausztria	14-15	9,56	26	10-12											

b) kiviteltre termelő államok:

	termelt: 29	50	16,5	fölösleg: 12-13	7-8	5	0,8	1,5-2
Oroszország	46,5	29	50	16,5				
Magyarország	42-43	14,92	30	12-13				
Románia	16-18	10,8	10	7-8				
Bulgária és Kelet-India	12,5	3	4-5	5				
Szibéria	3,2	0,6	2,3	0,8				
Északamerikai Egyesült-Államok	190-191	28	133,5	60				
Kelet-India	96,5	6,9	78,9	6,5				
Kanada	22	—	16,5	5,5				
Afrika	24	—	20-21	1,8				
Ausztrália	12,5	—	5,5	1,5-2				

A világ buzatermése a folyó 1891-2 campeggera a szükséglet fedezni aligha képes; a hiány telemes, 28-32 millió hektoliterre = 22-25 millió métermástrá rug.

A szükséglet emelkedik az által is, mert a kenyérnek való második termény a rozs. Európában szintén nem sikerült a sz. idei termésedény 20-25%-kal gyengébb, mint rendes években a körülbelül 30%-kal mint tavaly volt.

Az idei buzatermés 725-730 millió, a rozstermés csak 350-360 millió hektoliterre = és így a tavalyi termésedénynél a buzatermés körülbelül 44-50, a rozs pedig mintegy 90-100 millió hektoliterrel kisebb.

Már a múlt években is kimutattuk, hogy nemcsak a termés nagysága érvényes az áralkalóságnál, hanem még egy fontos tényező is: ugyanis a múlt évi termésből fennmaradt készlet.

A készletek ha nagyok, gyenge közepesüri termés mellett is képesek megakadályozni az árak emelkedését, minthogy azonban az idei készletek a tavalyi termésből világszerte oly csekélyek, hogy számot alig tehetnek, ez a faktor az idei gabonatermés értékesítésénél aligha jöhet tekintetbe, annál fogva a gabonaszükséglet államok csak a folyó évi termés eredményével számolhatnak.

Kimutattuk, hogy Európában csak Franciaországban és Magyarországon állott meg rendelkezésre csekély mennyiségű készlet, egyebütt alig tett ki a gabonakészlet néhány millió hektoliter. Tavaly az ellenőrzésből készletek nagysága Európában főül volt a 25 millió hektoliterre, a folyó években a készletek máj-júliusban is alig tették ki 10-12 millió hektoliterre.

Összegezve az elmondottakat, arra a következtetésre jutunk, hogy az idei gyenge termés a csekély készletekkel a kinaldot telemes mértékben fogja csökkenteni, sőt ebben a kereslet hosszabb ideig állandósítja a csak több évek jó termései után lehet feltérni, hogy az árak csökkenni fognak. De nem lehetetlen, sőt valószínűleg tartjuk, hogy oly alacsony árak, mint a múltéveknek még csak néhány év előtt is voltak, a szárazorúság és a buza-területnek megállapodása következtében nem lesznek.

A tapasztalati igazolja, hogy sem Amerikában, sem Európában a gabonatermés oly rohanosan nem emelkedetnek mint a hetvenes években.

Das Erfordernis steigt auch dadurch, weil die zweite Brodfrucht, der Roggen, in Europa ebenfalls mangelnd ist, so dass das heutige Ernteresultat um 20-25%, schwächer ist, als in gewöhnlichen Mitteljahren und beiläufig um 30%, als im Vorjahre.

Die Weizenerte beträgt in diesem Jahre 725-730 Millionen, die Roggenerte 350-360 Millionen Hectoliter; erstere ist daher um 44-50, letztere um 90-100 Millionen Hectoliter schwächer als die vorjährige.

Wir haben schon in den vergangenen Jahren nachgewiesen, dass bei der Preisbildung nicht bloß die Erntemenge zur Geltung kommt, sondern noch ein wichtiger Factor: der von den Erbsungen der letzten Jahre verbliebene Vorrath. Dieser kann, wenn derselbe bedeutend ist, auch bei einer schwachen Mittelernte das Steigen der Preise hindern; da jedoch die vorhandenen Vorräthe in der ganzen Welt so gering sind, dass sie kaum in Rechnung kommen, wird dieser Factor die Verwerthung der heurigen Getreide-Ernte kaum beeinflussen; die Getreide bedürftigen Staaten können daher mit dem Resultat der diesjährigen Ernte rechnen.

Wir haben nachgewiesen, dass in Europa nur Frankreich und Ungarn noch über geringe Vorräthe verfügte; in den anderen Ländern machten diese kaum einige Millionen Hectoliter aus. Im vergangenen Jahre betrug die controllirbaren Vorräthe in Europa mehr als 25 Millionen Hectoliter; in diesem Jahre waren schon im Juli kaum 10-12 Hectoliter vorräthig.

Wir gelangen daher zu dem Schlusse, dass die diesjährige schwache Ernte nebst den geringen Vorräthen das Angebot bedeutend vermindern, die Nachfrage hingegen für längere Zeit stabilisiren wird und dass man nur nach guten Ernten mehrere Jahre ein Sinken der Preise voraussetzen kann. Es ist aber nicht unmöglich, ja, wir halten es sogar für wahrscheinlich, dass die Preise so niedrig, wie sie erst vor einigen Jahren waren, in Folge der Zunahme der Bevölkerung und des Constantinbleibens des Weizenterritoriums nicht sein werden.

Die Erfahrung beweist, dass die Getreideproduction weder in Amerika, noch in Europa so rapid steigen kann als in den siebziger Jahren.

In Amerika ist im Verhältniß zu der Population das unter Cultur stehende Territorium auch jetzt schon so ausgedehnt, dass die Farmer — trotzdem durch die Maschinen die Arbeit vieler Hände erspart und die Arbeitsfähigkeit riesig gesteigert wird — den Boden schon jetzt kaum entsprechend bearbeiten können, und wenn sie dennoch bei guten Getreidepreisen für die Geiresculcultur andern Producten Boden entziehen, ist diese Aenderung vom Standpunkt der Getreideproduction keineswegs so bedeutungsvoll, wie dies in den Jahren 1873 bis 1878 der Fall war, wo das Weizengebiet von 9 Millionen auf 13 Millionen Hectar stieg. Seither schwankt die Ausdehnung des Weizengebietes zwischen 14 bis 15,2 Millionen Hectaren.

15,2 Millionen Hectare wurden in diesem Jahr mit Weizen bebaut, da man voraussehen konnte, aber auch zur Zeit erfuhr, dass die Herbstfrüchte in Europa in Folge des ungünstigen Winters bedeutenden Schaden erlitten.

Die Amerikaner haben ihre Felder für Frühjahrsweizen vermehrt, während die für Herbstweizen nahezu unverändert blieben, und schon dieser ein Umstand spricht für die obige Argumentation, dass die Amerikaner nur in Folge der ausserordentlichen Ereignisse sich entschlossen, mehr Felder mit Weizen zu bebauen. Im Jahre 1889/90 waren nämlich 127 Millionen Acres mit Herbstweizen bebaut, im Jahre 1890/91 aber 129 Millionen Acres. Dem gegenüber war das Gebiet für Frühjahrsweizen im Jahre 1889/90 23,5, im Jahre 1890/91 aber 26,3 Millionen Acres. Die Steigerung ist daher beträchtlich genug, beizweilen aber nicht so bedeutend, um auf dem Gebiete der Getreideproduction eine Revolution hervorzufragen. Auch in Amerika haben die Zeiten der Ueberraschungen aufgehört; es kann gute Erntejahre geben,

Amerikában a népes irányához viszonyítva a mivelés alatt álló terület már most is oly tölemes kiterjedésű, hogy a búrha a gépek sok mély munkát megkartertanak s a munkaképességet óriásilag emelik — a farmerok a talaj jó megművelését már most sem képesek keülieg eszközözni, és ha meg is történik, hogy jó gabonának melletti gabonatermelés csodajára egyik-másik terményül vannak el területek, és a változtatás, a gabonatermelés szempontjából, semmiesetre sem oly jelentős, mint 1873—1878 között volt, a máig is 15 millió hektár terület 13 millió hektárra emelkedett. Ez idő óta a buzáterület ingadozása 14—1592 millió hektár között van.

A 1592 millió hektár a folyó évek veteték be búzával, mivel előre láthatók, de inkábbben értesültek is arról, hogy Európában az ózsi gabona jelentékenyen károsodott.

Tavaszi búzával területeket az amerikaiak megannyobbiabbított, ellenben az ózsi buza területe csaknem változatlanul maradt s ez az egy körülmény is fontosabb érvelésünk mellett szól, midőn azon véleménynek adtuk kifejezést, hogy az amerikaiak csakis a rendkívüli események következtében határozottak el magukat, hogy buza-termelés alá több földet vonjanak. Ugyanis az ózsi búzáterület 1889/90-ben 12 millió acre volt, 1890/91-ben pedig 129 millió acre. Ezzel szemben a tavaszi búzáterület 1889/90-ben 295 millió acre, míg 1890/91-ben 293 millió acre. Az emelkedés tehát eléggé tetemes, de korántsem olyan jelentős, hogy a gabonatermelés terén forradalmat idézhetne elő. Amerikában is megcszt már a meglepetések ideje, lehetnek ott jó termést adó évek, de a felesleg, melyet kivieleknek a rendkívüli évek elcsinve — állandóan kevesletésnek a gazdasági és mind jobban rá van utalva termésként konzumálásra. Európában a gabonaterület számoltóvó növekedését az utóbbi évek folyamán sehol sem tapasztaltuk, sőt egyelőre állásunkban mégis hanyatlást észleltünk.

Kimutattuk, hogy vetőmag hiányában Oroszországban a gabonaterület az 1889/90-ikéni csékelyebb és így Amerika után a legfeleltesebb versenytárs — idei rossz termésé által — is oly helytelre jut, hogy az 1891/92. campagne-nak számítottó kiviele aligta lened.

Ha már most tekintetbe vesszük, hogy Oroszország azelőtt búzából és rozsából évenként 55—65 millió hektoliter szállított kiviele, s a folyó évben búzából legfeljebb csak 10—12 millió hektoliter feleslege van — szemben a roszhiányával 40—45 millió hektoliterrel —, bizonyára könnyen következtethetünk azon körülményre, hogy Oroszország a mostani gabonárrakát a gazda hátrányra egyáltalában nem fogja befolyásolni kéni, de a nagy gabonahiány miatt csak az árak szétárdulását fogja előmozdítani.

A búzárrak eddigi emelkedése leginkább az által jött létre, mert a gabonakészletek általában megcsökkentek, s gabonabevételre szoruló államok — nevezetesen Franciaország, Németország, Belgium és Németalföld — a rendkívüli rossz termés következtében a folyó campagne ban, a rendes gabonabevételnél 50%-kal több gabonát szükségesnek.

A szükséglet a többi bevitele szoruló államokban is a tavalyi szükségletnél jóval nagyobb. Mind olyan fontos okok ezek, melyeknek következtében csak a rendelkezés lehetett.

Kifejtésünk van tehát, hogy az árak emelés is a kielégítően fognak alakulni, és ha gazdáink nem is érhetnek el rendkívüli árakat: valószínűnek tartjuk, hogy ha nem is állandóan, de legalább néhány évig az értékesítési viszonyok kedvezőek maradnak és a termelők farsádságát a gabona kelleten jutalmazni is fogja.

KORMANYTETEKEDESEK.

Magyar királyi államasvutak. Baross kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a magyar királyi államasvutak igazgatóságának kereskedelmi igazgatóságát a következőképpen kívüli meg egy létesítessék a személyforgalom és kereskedelmi statisztika számára. A kereskedelmi főosztály a következő osztályokból fog állni: I. tariffaszabály a beföldi és az Ausztrál való forgalmat illető; II. tariffaszabály a külföldi forgalom számára; III. reflekszió-ügyszabály; IV. hajózási osztály; V. tariffaszabály, a személyforgalom és kereskedelmi statisztika illető. Ezen változásnál összefüggésben a kereskedelmi statisztika illető osztályvezetője a kereskedelmi igazgató helyettesítésével és további intézkedés a rangjában legidősebb főfelügyelő Schuler Antal bizott meg a kereskedelmi igazgató helyettesítésével. Schuler Károly főigazgató a személyforgalmi és statisztikai osztály vezetésével bizott meg, a külföldi forgalmat illető tariffaszabály vezetésére pedig Szabély Kálmán főfelügyelő küldött ki.

Kereskedelmi szerződési tárgyalások Olaszországgal. A 'Fremdenblatt'-nak Münchenből jelentik, hogy a szerződési tárgyalások Ausztria-Magyarország, Németország és Olasz-

der zu exportierende Ueberfluss wird — von ausserordentlichen Jahren abgesehen — stets geringer; die Bevölkerung ist auch dort immer mehr auf den Consum der eigenen Production angewiesen. In Europa konnte während der letzten Jahre nirgends eine bedeutende Zunahme des Getreidegebietes beobachtet werden; in einzelnen Staaten hat dasselbe sogar abgenommen.

Wir haben nachgewiesen, dass dieses Gebiet in Russland in Folge des Mangels an Saatcorn jetzt geringer ist als 1889/90, so ist der nach Amerika am meisten zu fürchtende Concurrent durch die diesjährige schlechte Ernte ebenfalls in eine Lage gekommen, dass er für die Campaigne 1891/92 kaum einen in Betracht zu ziehenden Export haben wird.

Wenn wir nun in Betracht ziehen, dass Russland vordem an Weizen und Korn jährlich 55 bis 65 Millionen Hectoliter exportirt hat, im laufenden Jahre aber höchstens einen Ueberfluss von 10 bis 12 Millionen Hectoliter Weizen hat — welchem ein Manco von 40 bis 45 Millionen Hectoliter an Roggen gegenübersteht —, so können wir gewiss leicht auf dem Umstand schliessen, dass Russland die gegenwärtigen Getreidepreise zum Nachtheile der Landwirthe überhaupt nicht wird beeinflussen können, dass es aber in Folge des grossen Getreidemangels die Befestigung der Preise fördern wird. Die bisherige Steigerung der Getreidepreise wurde grösstentheils dadurch hervorgerufen, dass die Getreidevorräthe im Allgemeinen abgenommen haben, und dass die auf den Getreideimport angewiesenen Staaten, insbesondere Frankreich, Deutschland, Belgien und die Niederlande in Folge der ausserordentlich schlechten Ernte in der laufenden Campaigne einen um 50% grösseren Getreideimport brauchen als sonst.

Das Erforderniss ist auch in den anderen auf Import angewiesenen Staaten bedeutend grösser, als im vergangenen Jahre. Alles dies sind so wichtige Ursachen, welche nur eine Preissteigerung zur Folge haben konnten.

Wir haben daher Aussicht, dass die Preise auch später sich befriedigend bilden werden und wenn unsere Wirthe auch keine ausserordentliche Preise erzielen könnten, halten wir es dennoch für wahrscheinlich, dass die Verwerthungsverhältnisse, wenn auch nicht ständig, so doch einige Jahre lang günstig bleiben werden und dass das Getreide die Mühe der Producenten auch entsprechend belohnen wird.

LEGISLATORISCHES.

Königlich ungarische Staatsbahnen. Handelsminister Baross hat angeordnet, dass in der commercieellen Section der Staatsbahndirection neben den bestehenden Abtheilungen noch eine Abtheilung für den Personenverkehr und die Handelsstatistik errichtet werde. Die commercielle Hauptsection wird nunmehr aus folgenden Abtheilungen bestehen: I. Tarifabtheilung für den Verkehr im Inlande und mit Oesterreich; II. Tarifabtheilung für den Auslandsverkehr; III. Abtheilung für Refectien; IV. Schiffahrtabtheilung; V. Tarifabtheilung für den Personenverkehr und für die Handelsstatistik. In Verbindung mit dieser Aenderung wurden die Oberinspectoren Bida Hendl und Carl v. Schiller von der Stellvertretung des commercieellen Directors entbunden und bis auf Weiteres der rangälteste Oberinspecter Anton Schuler mit der Stellvertretung des commercieellen Directors betraut. Oberinspecter Carl v. Schiller erhielt die Leitung der Abtheilungen für Personenverkehr und Statistik, während zur Führung der Tarifabtheilung für den Auslandsverkehr Oberinspecter Koloman Szabély beordert wurde.

Vertragsverhandlungen mit Italien. Wie dem 'Fremdenblatt' aus München gemeldet wird, haben die Vertrags-

Azon államok és világrészek, a melyekből adataink hiányoznak, a világ gabonakereskedelmére nem nagy befolyással vannak és így ha megfigyeljük az értékeiket, legkevésbé sem akadályoznak bennünket; mertlegünk Dél-Amerika, Afrika déli részei és Ázsia nélkül is megtehetjük. Az előadott nyomán fontosnak tartjuk a következő kimutatásban két csoportban és pedig a bevételre és a szomszéd államok az elad és a kivitelre termelő államokat a második csoportban a szövegben követett sorrendben feltüntetni; a bevétel által egészítik ki buzaszükségletüket a következő államok:

	Államok termése millió hektoliter	Bevétel millió hektoliter	Kivétel millió hektoliter	Munkások és szolgák millió hektoliter
Nagy-Britannia	95—26	4075	78—80	62—53
Franciaország	82.50	10.50	122	30
Németország	31—	5.10	38—40	10
Uj-oroszország	36—37	6.96	50	12—13
Hollandia	1.50	3.5	6	1.55
Svájc	3.00	3.55	7.5	4.50
Belgium	5.50	6.76	15—16	11—12
Dánia	0.65	0.67	1.50—2	0.9—1.5
Norvégia és Svédország	14—18	0.65	2.3—2.5	0.7—1
Spanyolország	26—28	1.63	30	2.4
Portugália	28—5	1.2	5	2
Görögország	3.5—4	2.2	0.5—6	2.6
Europa Törökországa	7—8	1.5	1—10	2.6
Ausztria	14—15	9.56	26	10—12

b) kivitelre is termelő államok:

	kivitel:	29	50	16.5
Oroszország	66.8	29	50	16.5
Magyarország	42—43	14.92	30	12—13
Románia	16—18	10.8	10	7—8
Bulgária és Kelet-Rumélia	12.5	3.5	4—5	5
Szibéria	3.2	0.6	2.3	0.8
Északamerikai Egyesült-Államok	190—191	28	133.5	60
Kelet-India	98.5	6.9	28.5	6.5
Kanada	22	—	16.5	5.5
Afrika	24	—	20—21	1.8
Ausztrália	12.5	—	5.5	1.5—2

A világ buza-termése a folyó 1891-2 csapagnyara a szükséglet fedezni aligha elegendő; a hiány tetemes, 28—32 millió hektoliterre = 22—25 millió metermázsára rug.

A szükséglet emelkedik az által is, mert a kenyérnek való második termény a rozs. Európában szintén nem sikerült az idei termésedelmény 20—25%-kal gyengébb, mint rendez években s körülbelül 30%-kal mint tavaly volt.

Az idei buza-termés 725—736 millió, a rozstermés csak 350—360 millió hektoliterre, az így a tavalyi termesedelményed a buza-termés körülbelül 44—50, a rozs pedig mintegy 90—100 millió hektoliterre kisebb.

Már a múlt években is kimutattuk, hogy amesek a termés nagysága érvényesül az áralakulásoknál, hanem még egy fontos tényező is: ugyanis a múlt évek terméséből fennmaradt készlet.

A készletek ha nagyok, gyenge közepesüri termés mellett is képesek megakadályozni az árak emelkedését, minthogy azonban az idei készletek a tavalyi termésből világszerte oly csekélyek, hogy számot alig tesznek, ez a faktor az idei gabonatermés értékesítésénél aligha jöhet tekintetbe, annál fogva a gabonát szükségelő államok csakis a folyó évi termés eredményével számolhatnak.

Kimutattuk, hogy Európában csakis Franciaországban és Magyarországon állott meg rendelkezésre csekély mennyiségű készlet, egyebütt alig tett ki a gabonakészlet néhány millió hektoliter. Tavaly az ellenfelelhető készletek nagysága Európában főül volt a 25 millió hektoliterre, a folyó évben a készletek már júliusban is alig tették ki 10—12 millió hektoliter.

Összegezve az elmondottakat, arra a következtetésre jutunk, hogy az idei gyenge termés a csekély készletekkel a kínálólat tetemes mértékben fogja csökkenteni, ellenben a kereslet hosszabb ideig állandósítja a csökki évek jó termései után lehet feltenni, hogy az árak esakkeni fognak. De nem lehetetlen, sőt valószínűbb tartjuk, hogy oly alacsony árak, mint a múlt évben, csak néhány év élőt is voltak, a szaporodó népesség és a buza-területnek megállapodása következtében nem lesznek.

A tapasztalat igazolja, hogy sem Amerikában, sem Európában a gabonatermés oly rohanosan nem emelkedhetik mint a hetvenes években.

Das Erfordernis steigt; auch dadurch, weil die zweite Brodfrucht, der Roggen, in Europa ebenfalls mangeln ist, so dass das heurige Ernteresultat um 20—25%, schwächer ist, als in gewöhnlichen Mitteljahren und beiläufig um 30%, als im Vorjahre.

Die Weizenerte beträgt in diesem Jahre 725—736 Millionen, die Roggenerte 350—360 Millionen Hektoliter; erstere ist daher um 44—50, letztere um 90—100 Millionen Hektoliter schwächer als die vorjährige.

Wir haben schon in den vergangenen Jahren nachgewiesen, dass bei der Preisbildung nicht blos die Erntemenge zur Geltung kommt, sondern noch ein wichtiger Factor: der von den Erntungen der letzten Jahre verbliebene Vorrath. Dieser kann, wenn derselbe bedeutend ist, auch bei einer schwachen Mittelernte das Steigen der Preise hindern; da jedoch die vorhandenen Vorräthe in der ganzen Welt so gering sind, dass sie kaum in Rechnung kommen, wird dieser Factor die Verwerthung der heurigen Getreide-Ernte kaum beeinflussen; die Getreide benötigenden Staaten können daher mit dem Resultat der diesjährigen Ernte rechnen.

Wir haben nachgewiesen, dass in Europa nur Frankreich und Ungarn noch über geringe Vorräthe verfügte; in den anderen Ländern machten diese kaum einige Millionen Hektoliter aus. Im vergangenen Jahre betrug die controlirbaren Vorräthe in Europa mehr als 25 Millionen Hektoliter; in diesem Jahre waren schon im Juli kaum 10—12 Hektoliter vorräthig.

Wir gelangen daher zu dem Schlusse, dass die diesjährige schwache Ernte nebst den geringen Vorräthen das Angebot bedeutend vermindern, die Nachfrage hingegen für längere Zeit stabilisiren wird und dass man nur nach guten Ernten mehrere Jahre ein Sinken der Preise voraussetzen kann. Es ist aber nicht unmöglich, ja, wir halten es sogar für wahrscheinlich, dass die Preise so niedrig, wie sie erst vor einigen Jahren waren, in Folge der Zunahme der Bevölkerung und des Constantbleibens des Weizenconsums nicht sein werden.

Die Erfahrung beweist, dass die Getreideproduction weder in Amerika, noch in Europa so rapid steigen kann als in den siebziger Jahren.

In Amerika ist im Verhältnis zu der Population das unter Cultur stehende Territorium auch jetzt schon so ausgedehnt, dass die Farmer — trotzdem durch die Maschinen die Arbeit vieler Hände erspart und die Arbeitsfähigkeit rüstig gesteigert wird — den Boden schon jetzt kaum entsprechend bearbeiten können, und wenn sie dennoch bei guten Getreidepreisen für die Getreidecultivator-Anden Producten Boden entziehen, ist diese Aenderung vom Standpunkt der Getreideproduction keineswegs so bedeutungsvoll, wie dies in den Jahren 1875 bis 1878 der Fall war, wo das Weizengebiet von 9 Millionen auf 13 Millionen Hectar stieg. Seither schwankt die Ausdehnung des Weizengebietes zwischen 14 bis 15.92 Millionen Hectaren.

15.92 Millionen Hectare wurden in diesem Jahre mit Weizen bebaut, da man voraussehen konnte, aber auch zur Zeit erfuhr, dass die Herbstfrüchte in Europa in Folge des ungünstigen Winters bedeutenden Schaden erlitten.

Die Amerikaner haben ihre Felder für Frühjahrsweizen vermehrt, während die für Herbstweizen nahezu unverändert blieben, und schon dieser Umstand spricht für die obige Argumentation, dass die Amerikaner nur in Folge der ausserordentlichen Ereignisse sich entschlossen, mehr Felder mit Weizen zu bebauen. Im Jahre 1889/90 waren nämlich 12.7 Millionen Acres mit Herbstweizen bebaut, im Jahre 1890/91 aber 12.9 Millionen Acres. Dem gegenüber war das Gebiet für Frühjahrsweizen im Jahre 1889/90 23.5, im Jahre 1890/91 aber 26.3 Millionen Acres. Die Steigerung ist daher beträchtlich genug, weiltemer aber nicht so bedeutend, um auf dem Gebiete der Getreideproduction eine Revolution hervorzurufen. Auch in Amerika haben die Zeiten der Ueberraschungen aufgehört; es kann gute Erntjahre geben,

Amerikában a népesség arányához viszonyítva a mivelés alatt álló terület már most is oly telmes kivételnek tekinthető, a bákra a gépek sok kézi munkát megtakarítanak s a munkaképességet óriásilag emelik — a farmerok a talaj jó megművelését már most sem képesek kellőleg eszközözni, és ha meg is történnék, hogy jó gabonatermék mellett a gabonatermés csökkenjen egyik másik terményről vannak el terelvet, ez a változtatás, a gabonatermés szempontjából, semmiesetre sem oly jelentős, mint 1873—1878 között volt, a mely 15 millió hektár területet 15 millió hektárra emeltek. Ez idő óta a buza terület ingadozása 14—15-92 millió hektár között van.

A 16-92 millió hektár a folyó évre vetették be búzával, mivel előre látható, de inkább értesített is arról, hogy Európában az őszi gabona jelentékenyen károsodott.

Tavaszi búzát termő területeket az amerikaiak megannyobbitok, ellenben az őszi buza területe csaknem változatlanul maradt s ez az egy körülmény is fontosabb érvelésünk mellett szól, midőn azon véleménynek adtuk kifejezést, hogy az amerikaiak csakis a rendkívüli események következtében hátrózták el magukat, hogy buza termesztés alá több földet vonjanak. Ugyanis az őszi buza terület 1889-90-ben 12-7 millió acre volt, 1890-91-ben pedig 12-9 millió acre. Ezzel szemben a tavaszi buza terület 1889-90-ben 23-5 millió acre, míg 1890-91-ben 26-3 millió acre. Az emelkedés tehát eléggé telmes, de korántsem olyan jelentékeny, hogy a gabonatermés terén forradalmat idézhetne elő. Amerikában is megszűnt már a meglepetések ideje, lehetnek ott jó termés adó évek, de a felesleg, melytől kivételnek a rendkívüli évektől eltekintve általában keveslekedik, a nemzetiség felé mind jobban rá van utalva természetnek konzumálására. Európában a gabonaterület számoltató növekedését az utóbbi évek folyamán sehol sem tapasztalhattuk, sőt egyes államokba némi csökkenést észlelünk.

Kimutattuk, hogy vetőmag hiányában Oroszországban a gabonaterület az 1889-90-ikéni csökkenés és így Amerika után a legfeleltesebbet versenytárs — idei rossz termésé által — is oly helyettesítet, hogy az 1891-92. campagne-ban számítottó kivétel a legkevesebb.

Ha már most tekintetbe vesszük, hogy Oroszország azelőtt búzából és rozsából éventéket 55—65 millió hektolitert szállított kivételre, s a folyó évre búzából legfeljebb csak 10—12 millió hektoliter felesleg van — szemben a roszkányával 40—45 millió hektoliterrel —, bizonyára könnyen következtethetünk azon körülményre, hogy Oroszország a mostani gabonaterület a gazda hátránya egyáltalában nem fogja befolyásolni búról, de a nagy gabonahiány miatt csak az árak szűkzárulását fogja előmozdítani.

A buzaárak eddigi emelkedése leginkább az által jött létre, mert a gabonakereskedés általában megfogynak s gabonabevételre szoruló államok — nevezetesen Franciaország, Németország, Belgium és Németalföld — a rendkívüli rossz termés következtében a folyó campagne ban, a rendes gabonabevételnél 50%-kal több gabonát szükségesnek.

A szükséglet a főbb bevételre szoruló államokban is a tavalyi szükségletnél jóval nagyobb. Mind olyan fontos okok ezek, melyeknek következtében csak áremelkedés lehetett.

Kifejtünk van elhat, hogy az árak emelése is kielégítően fognak alakulni, és ha gazdák nem is érhetnek el rendkívüli árakat: valószínűnek tartjuk, hogy ha nem is állandóan, de legalább néhány évig az értékesítési viszonyok kedvezőek maradnak és a termelők farsádságt a gabona kelően jutalmazni is fogja.

KORMÁNYTÉRKEDÉSEK.

Magyar királyi államasutak. Baross kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a magyar királyi államasutak igazgatóságának szervezeti szerzetéséről, a melynek a központi hivatalok kivül meg egy létesítéssel a személyforgalom és kereskedelmi statisztika számára. A kereskedelmi főosztály a következő osztályokból fog állni: I. tariffaszatly a beföldi és az Ausztrál való forgalmat illető; II. tariffaszatly a külföldi forgalom számára; III. reflekszió-gyosztály; IV. hajózási osztály; V. tarifaosztály, a személyforgalom és kereskedelmi statisztiká felőleg. Ezen változással összefüggésben Herold Bida és Schiller, Károly főfelügyelő a kereskedelmi igazgató helyettesítését felmentették és további intézkedés a rangjában legelőször főfelügyelő Schuller Antal bizott meg a kereskedelmi igazgató helyettesítésével. Schuller Károly főigazgató a személyforgalmi és statisztikai osztály vezetésével bizott meg, a külföldi forgalmat illető tarifaosztály vezetésére pedig Szabély Kálmán főfelügyelő küldetett ki.

Kereskedelmi szerződési tárgyalások Olaszországtal. A 'Fremdenblatt'-nak Münchenből jelentik, hogy a szerződési tárgyalások Ausztria-Magyarország, Németország és Olasz-

der zu exportierende Ueberfluss wird — von ausserordentlichen Jahren abgesehen — stets geringer; die Bevölkerung ist auch dort immer mehr auf den Consum der eigenen Production angewiesen. In Europa konnte während der letzten Jahre nirgends eine bedeutende Zunahme des Getreidebedarfes beobachtet werden; in einzelnen Staaten hat dasselbe sogar abgenommen.

Wir haben nachgewiesen, dass dieses Gebiet in Russland in Folge des Mangels an Saatcorn jetzt geringer ist als 1889/90, so ist der nach Amerika am meisten zu fürchtende Concurrent durch die diesjährige schlechte Ernte ebenfalls in eine Lage gekommen, dass er für die Campaigne 1891/92 kaum einen in Betracht zu ziehenden Export haben wird.

Wenn wir nun in Betracht ziehen, dass Russland vordem an Weizen und Korn jährlich 55 bis 65 Millionen Hectoliter exportirt hat, im laufenden Jahre aber höchstens einen Ueberfluss von 10 bis 12 Millionen Hectoliter Weizen hat — welchem ein Manco von 40 bis 45 Millionen Hectoliter an Roggen gegenübersteht —, so können wir gewiss leicht auf dem Umstand schliessen, dass Russland die gegenwärtigen Getreidepreise zum Nachtheile der Landwirthe überhaupt nicht wird beeinflussen können, dass es aber in Folge des grossen Getreidemangels die Befestigung der Preise fördern wird. Die bisherige Steigerung der Getreidepreise wurde grösstentheils dadurch hervorgerufen, dass die Getreidevorräthe im Allgemeinen abgenommen haben, und dass die auf den Getreideimport angewiesenen Staaten, insbesondere Frankreich, Deutschland, Belgien und die Niederlande in Folge der ausserordentlich schlechten Ernte in der laufenden Campaigne einen um 50% grösseren Getreideimport brauchen als sonst.

Das Erforderniss ist auch in den anderen auf Import angewiesenen Staaten bedeutend grösser, als im vergangenen Jahre. Alles dies sind so wichtige Ursachen, welche nur eine Preissteigerung zur Folge haben können.

Wir haben daher Aussicht, dass die Preise auch später sich befriedigend bilden werden und wenn unsere Wirthe auch keine ausserordentliche Preise sollten erzielen können, halten wir es dennoch für wahrscheinlich, dass die Verwerthungsverhältnisse, wenn auch nicht stän dig, so doch einige Jahre lang günstig bleiben werden und dass das Getreide die Mühe der Producenten auch entsprechend belohnen wird.

LEGISLATORISCHES.

Königlich ungarische Staatsbahnen. Handelsminister Baross hat anordnet, dass in der commerciellem Section der Staatshandirection neben den bestehenden Abtheilungen noch eine Abtheilung für den Personenverkehr und die Handelsstatistik errichtet werde. Die commercielle Hauptsection wird nunmehr aus folgenden Abtheilungen bestehen: I. Tarifabtheilung für den Verkehr im Inlande und mit Oesterreich; II. Tarifabtheilung für den Auslandsverkehr; III. Abtheilung für Refraction; IV. Schiffahrtabtheilung; V. Tarifabtheilung für den Personenverkehr und für die Handelsstatistik. In Verbindung mit dieser Aenderung wurden die Oberspectoren Bida Hendel und Carl v. Schiller von der Stellvertretung des commerciellem Directors entzogen und bis auf Weiteres der rangälteste Oberspector Anton Schuller mit der Stellvertretung des commerciellem Directors betraut. Oberspector Carl v. Schiller erhielt die Leitung der Abtheilungen für Personenverkehr und Statistik, während zur Führung der Tarifabtheilung für den Auslandsverkehr Oberspector Koloman Szabély beordert wurde.

Vertragsverhandlungen mit Italien. Wie dem 'Fremdenblatt' aus München gemeldet wird, haben die Vertrags-

A gabona szállítási utyának (minőségének) lecsúszlása egyben a helyi termésvesztésnek állandó bizonyossága azt határozza, hogy a kereskedők kortancsáit egy kérvény feltételezésére a kereskedelmi miniszterhez fogja felkérni. A mostani utyok és pedig hozadék 1 liter után 725 gr. és rozsral 1 liter Roggen beszállatás a határáltonkénti számként annak után 678 gr. 1889 január elseje óta vannak érvényben és annak idején Bismarck herceg kívánására hozattak be. Kezdetlőn fogva, különösen rozssa, nagyon magasnak bizonyultak és csak orosz rozsok a felhasználásra lehetők a határáltonkénti számként megfelelő anyagot nyerni. Ez az orosz pótlás azonban hiányozni fog ezután.

Az oroszországi gabonatarifák. Pétervárról a külföldre eljövőt az a hír, hogy a vasúti díjletelek olyan gabonára, mely a fekete és az Azovi tengert kikötői felé irányítatik, felmentették, a Birzewaja Wladomosti által kerekelt megcázoltat. A nevezett lap azt mondja, hogy az meglehet, hogy a gabonatarifák revíziója a középkerményzóságoknak a balti kikötőkkel és a határral való forgalmában eszközöltetni fog.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Olaszország idei termése felől aggályos hírek voltak elterjedve, melyek az olasz földművelésügyi miniszterünk által közzétett jelentések után alaptalansággá bizonyultak; a köríté az ország összes szükséglete körülbelül 52 millió hl gabonát tesz. A 49 körítéből ismeretlenség nélkül eredmény 45 millió hl-t tesz, míg a többi 20 köríté termése még ismeretlen. A tavalyi körítéig termés mérésszáma 49 millió hl eredményezett, úgy hogy most fenyegető inasérgő éppenséggel nem lehet szó.

Az idei juttatásról a bengali mezőgazdasági hivatal igazgatójának hivatalos jelentése a következőket jelenti Kalkuttából: »A legfőbb tényezők, melyek minden évben a jutálat bevétel területét növelik szabályozzák: első sorban a juttatás, összehasonlító más termények árának a megelőző évben, másodsorban az időjárás viszonyok a vétele idején. A juttatás emelkedése, ha nem jár vele együtt a többi termények árának emelkedése is a jutát termelő vidékeken, kétségtelenül maga után vonja a jutatelés terjedését, míg a juttatás esése, ha nem esik vele együtt a többi szóra jöhetsé terményeknek ára is, az ellenkező eredményre vezet. Az elmúlt évben, mint tudva van, az előző évhez képest nagyon hanyatlott a juttatás ára, míg ellenben a rizs — az említett vidékeken az indiai földművelésnél a juttatás mellett leginkább számba jövő termény — változatlanul olyan áru maradt mint tavaly és ezen körülmények tulajdonítandó az idén a jutálat bevétel területének csökkenésének. A múlt évben az időjárás viszonyok nagyon kedveztek a tenyészésnek és ezen körülmény, karöltve az akkori magas árakkal, azt eredményezte, hogy jelentékeny nagysági területet vetettek be jutálat. Korin városa már most megbeszéli aknari a termést, mert még sok fűg az augusztusi időjárásról. Mindazonáltal, a mennyire most lehet már ítélni, az idei eredményt 2-4 annasnál (12½-25%) kell kisebbnek venni mint a Javalyt. Emellett pedig jutálat bevétel terület körülbelül 18%-kal tartják kisebbnek a tavalyinál. A múlt évi becsülés fel volt téve, hogy a kivitelre kerülő mennyiség az előző évi 20%-kal felülmúl. Ezen számítás szerint a kivitel számára fennmaradó mennyiség 10,522,761 cwt.-t tenne. A lényeg kivitt mennyiség 10,600,145 cwt. volt. Miként már mondtuk, elhamarkodott dolog volna, már most pontosan megbeszélhessük aknari a termést, mégis nagyban és egészen végre valószínűnek látjuk, hogy az idei kivitel a múlt évnek háromnegyedrésznél nagyobb alig lesz.

A spanyolországi inasérgő állapotokról Emilio Castelar a spanyol képviselőházban hosszabb beszédet tartott: belőle tudomás nyertünk a gazdasági inasérgő nagyságról, mely ez idő szerint Aragónia legfőbb körülményben és különösen az Ebro völgyében uralkodik. Tulzán nélkül lehet mondani, hogy 1880 őszé óta egy esépp sem esett a köyvirtelek ógról, hogy a mezőgazdasági teljesítés panasz és a lakosság a fűg szűrés van. A gabona a folytonos szárazság folytán megromlott, a szőlővesszők a rovarok pusztították el. A néptelenség óriási mérvében

Die Herrsetzung des Lieferungspreises von Getreide betreffend, hat die ständige Deputation der Berliner Producenten beschlossen, die Aeltesten der Kaufmannschaft zu ersuchen, dem Handelsminister eine Eingabe einzureichen. Die jetzigen Gewichte von 725 gr. p. l. für Weizen und 678 gr. für Roggen bestehen seit dem 1. Januar 1889 und sind seitdem auf Verlangen des Fürsten Bismarck eingeführt worden. Sie haben sich stets, namentlich für Roggen, zu hoch erwiesen, und nur durch Zufallnahme von russischem Roggen konnten dem Handel genügendes Material zur Verfügung gestellt werden. Dieser russische Zuschuss wird nunmehr aber fehlen.

Russische Getreidetarife. Die von Petersburg in das Ausland verbreitete Nachricht, dass die Eisenbahntarife für Getreide, welches nach den Häfen des Schwarzens und Asowschen Meeres befördert wird, erhöht werden, wird von der »Birzewaja Wladomosti« in kategorischer Weise demittet. Das Blatt meint, es dürfte allenfalls die Revision der Getreidetarife im Verkehr der Centralregierungen mit den Baltischen Häfen und der Landesgränze vorgenommen werden.

LANDWIRTSCHAFTLICHES.

Ueber die diesjährige Ernte Italiens wurden Befürchtungen laut, die nach den von dem italienischen Ackerbau-Minister veröffentlichten Mittheilungen nach dem Stande der Sache darnach betrügt der Gesamtertrag des Landes etwa 52 Mill. hl Getreide. Das aus 49 Kreisarten bestehende vorliegende Resultat bezieht sich auf 43 Mill. hl, während das Ertrigniss aus den übrigen 20 Kreisarten noch nicht bekannt ist. Die diesjährige Ernte ergab im Ganzen 48 Mill. hl, so dass jetzt von einem drohenden Nothstande absolut keine Rede sein könnte.

Ueber die diesjährige Jute-Ernte macht der offizielle Bericht des Directors des Landwirtschafts-Departments für Bengalen aus Calcutta: »Die hauptsächlichsten Factoren, welche die Ausdehnung der mit Jute bebauten Flächen in jedem Jahre bestimmen, sind erstens: der Preis der Jute, verglichen mit den Werthen anderer Producte im Vorjahre, und zweitens: die Witterungsverhältnisse. Es ist zweifellos, dass hohe Jutepreise während einer allgemeinen Erhöhung der Werthe für die andern in den Jute bebauten Districten gewonnener Producte begünstigt, offenbar eine Ausdehnung der Jutecultivirung bewirken, während ein Fallen des Preises für Jute, ohne einen entsprechenden Werthrückgang für die übrigen in Frage kommenden Artikel, das gegenwärtig herbeiführen würde. Im letzten Jahre hat nun bekanntlich, verglichen mit dem Vorjahre, ein starker Preisrückgang für Jute stattgefunden, dem gegenüber der Werth für Reis — der in den genannten Districten für den indischen Landmann neben der Jute hauptsächlich in Frage kommende Artikel — fast auf derselben Höhe geblieben ist wie im vorhergehenden Jahre und ist diesem Umstande eine Einschränkung der im gegenwärtigen Jahre mit Jute bestellten Fläche zuzuschreiben. Im vorigen Jahre gestalton sich die Witterungsverhältnisse dem Wachsthum sehr förderlich, und dies im Vereine mit dem damaligen hohen Preisstande hatte zur Folge, dass eine bedeutend größere Fläche mit Jute besät wurde. In diesem Jahre ist die Witterung nicht so günstig gewesen. Es ist zu frühzeitig, schon den Ernte-Ertrag zu schätzen, da noch viel von der Witterung im August abhängt. Indess, so weit heute eine Schätzung möglich ist, dürfte die Ernte des diesjährigen Ertrag um 2 4 Annas (12½-25%) kleiner als die des Vorjahres annehmen. Dabei soll die mit Jute bebauten Fläche ca. 18% weniger als im letzten Jahre betragen. In der Schätzung des letzten Jahres wurde angenommen, dass man am Export gelangende Quantum dasjenige des vorausgegangenen Jahres um 20% überschreiten würde. Nach jener Schätzung sollte das für den Export verfügbare Quantum 10,522,761 Cwts. betragen. Das wirklich ausgeführte Quantum stellt sich nun auf 10,600,145 Cwts. Wie bereits gesagt, wäre es vorzuziehen, schon jetzt eine genaue Schätzung des Ernteresultats zu geben, indess scheint es im Grossen und Ganzen wahrscheinlich, dass die diesjährige Export nicht mehr als Dreiviertel des letzten Jahres betragen dürfte.

Ueber den Nothstand in Spanien hielt Emilio Castelar in der spanischen Legislativkammer eine längere Rede, aus derselben erhellt die Grösse des volkswirtschaftlichen Nothstandes, welcher zur Zeit in den meisten Landzirkeln Aragoniens und besonders im Bassin des Ebro herrscht. Man könne die Ueberbreitung sagen, dass sich das Uebel durch die stürzenden Tropen Regen unter seinem unerbittlichen Himmel gefallen sei, dass die Landwirtschaft völlig darniederliege und die Bevölkerung dem Ruine entgegengehe. Das Getreide ist durch die unantöhrliche Trockenheit verdorben, die Reben durch Insecten zerstört. Die Entvölkering macht erschreckliche Fortschritte: Die Stadt

terjed; Caspe városa, melynek néhány év előtt még 10,000 lakosa volt, most már csak 5000 lakost számlál; Barbaszolan 200 fölülirők az adóháza miatt a kincstár által letöltődik. Ötven emberek, kik tíz év előtt még 20,000 real évi jövedelme felett rendelkeztek, most mint munkások kénytelenek kenyérüket megkeresni a vasúti munkásokkal. Caspe részlete szerint Aragónia mostani helyzete építő burzsoáz, mint Andaluziáé a földrendes és Murciaé az árny utam. Szónok sajnálatul utal, hogy Spanyolország nem létezik rendszeres öntözés; 50,000,000 ha-ra, Spanyolországban csak 1,500,000 ha olyan föld van, mely rendszeren van öntözve. A vasutak javítására továbbá ajánlja Castelar, hogy kisebb viszonyok epítessenek és elégséges állami segítség nyújtsanak.

KÖZLEKEDÉS ÉS TARIFAÜGY.

Fokozatos tarifák behozatálát tervezel gabonára és őlemenyekre az „Augsb. Abendztg.“ híre szerint a hajor országok kormányza az állami, valamint a pfälzbeli vasutakon — olyanformán mint azok Poroszországon és Németországon többi részében már érvényben vannak.

A szállítási díjtételek felmérése érdekében kartell létesített az Elba-hajózási részvénytársaság és állítólag Aussig-Hamburgra 90 fillért költötték ki (tavaly átlag 50 fillér).

Szállítási kedvezmények és tarifaugy.

Mindenem gabonára díjtétlennek lesznek a Szászországi Csermácon átmenettel 90 frank. Visszatérítés utján visszavonag, legközelebb azonban 1891. év december 31-ig. A fivarok közle és szállítevőinként legalább 10,000 kgr. nyári fűszert, 250 őlemeny, valamint özet rendezetlen állomások között tavaszi fűszerekkel 10. (Verordn.-Bl. 102/150).

Őlemenyekre a balti és a balti pályaszakasz és Elba-áthibára a határozott díjtételtől való leszedés 100 kintin 12 kgr. Visszatérítés utján visszavonag, legközelebb azonban 1891. év december hó végig. (Verordn.-Bl. 104/150).

Mindenem gabonára Boglár, Szántód, Siofok, Lepény, Polgári és Szababathányi Velemre és az ezekből ki vezető őlemenyekre engedélyezett díjtételt 100 kintin Transitre — Boglári 111.3 kgr., Szántódi 108.1 kgr., Siofódi 106.2 kgr., Lepényi 102.4 kgr., Polgári 101.3 kgr. és Szababathányi 99.9 kgr. Visszatérítés utján visszavonag, legközelebb azonban 1891. év december hó végig. (Verordn.-Bl. 104/150).

Gabonára engedélyezett díjtételt 100 kintin Győre, Csó gátród 67 kgr., Kánka-szállás 67 kgr., Szegedi 71 kgr., Sárospói 71, Órasmalom 72, Valkány 74, Óbonyi 76, Nagy-Sáka 76, Sárkány 76, Rákóc-Sz. Péter 80, Perjesimo 80, Várja 81, Mező 81, Nagy-Kisközs. Sz. Hubert 83, Zombolya 84, Gyertyános 84, Bányász 84, Szankócs 84, Szankócs 84, Temesvár-Közöfűváros 84, Temesvár-Gyárváros 84, Komló 86, Rákás 86, Tolpócsa 88, Saád 90, Zebely 91, Votek 91, Gattia 90, Mórcehöl-Szász 100, Gyertyános 111, Zedovna 115, Homán-Bogán 116, Bogán 116, Datta 97, Szatmár-Moravica 97, Veresz 91, Jászmonna 91, Fehertanpon 84, Buzás 86, Ám 97, Rákáska 91 és Órasmalom 99.9 kgr. Legalább 5000 tonna minimális mennyiségű okkultatás esetén. Visszatérítés utján 1891. év december hó végig. (Vasúti és K. K. 107/755.)

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Budapest, 1891. szept. 12-én. (Kálnoky és Simon.) Minden telekben eszenek üzleti forgalmu hétérol kell jelentést tenniük, mely még az eddig annyira eddig beföldi fogyasztásra is kiterjedt. Az előre vásárolt étek és alacsonyabb számu listének átvétele ugyan még folyvást kedvező új eladások azonban ezek számokban is csak szerény mértékben fordultak elő, mert a kereskedők és fogyasztók a gabonaitalát állandón csökkenő irányzat mellett tartózkodó magatartást tanúsítanak. Malmaitok azonban hetekkel előre el vannak látva előjegyzésekkel és azért nyugodtan nézhetnek a jövőbe, míg új kedv vagy új szükséglet kelekzik.

Külföldi üzlebarátainkhoz való vonatkozásuk cím alatt kevés új tétel mondandó: még mindig ugyanazok a viszonyok fognak lenni, melyeket kelet a jellemzőnek és még malmaink legnagyobb emere engedékenysége is finom fajtak eladásának elvágásak végére mindaddig hiába való volt. Mi ez idő szerint nagyon drágák és nevezetesen a nagyrészt emere végén nagyon jól tudják, hogy mi előbb-több közzeszerelvény lesznek nagyobb mennyiségben tudni. Csak az volna kívánatos, hogy a világpiaci viszonyban abban az időben reánk névess kedvezők legyenek. Többi kivételi viszonyaitunk szintén igen csodásak és úgy látszik az angol piacok vezetése után indulnak.

A takarmányanyagok, nevezetesen a kész ár, megcsendesedtek és az árak is nem lényegesenl vésztek. Határidőu után még mindig jó visszatérít kedv uralkodik.

Átlagos jegyzéseink:

0	1	2	3	4	5	6
17.80	17.20	16.60	16.10	15.60	15.20	14.80
		7	8	5	F	G
		12.80	8.20	5.60	5.40	

(Caspé, vor wenigen Jahren noch 10,000 Einwohner zählend, hat deren Zahl noch 5000; in Barbaszolan sind 200 Besiedelungen von Fiscus in Folge von Steuerrückständen mit Beschlag belegt. Leute, die vor zehn Jahren noch 20,000 Realen Realen besaßen, sind heute genöthigt, als Tagelöhner bei Eisenbahnbauten zu arbeiten. Nach Castelar's Bericht ist Caspe's weite Lage Aragoniens ebenso schrecklich wie die Andalusien's nach dem grossen Erdbeben und Murcia nach den Überschwemmungen. Der Redner behauptet das Fehlen eines rationellen Bewässerungssystems auf halbem Wege, als spanisches Ackerland, welches 50,000,000 ha umfaßt, welche ordentlich bewässert sind. Als weiteres Mittel zur Aufbesse- rung der Verhältnisse empfiehlt Castelar die Schaffung von Secundärbahnen und ausreichende Staatsunterstützung.)

VERKEHRS- UND TARIFWESEN.

Die Einführung von Staffeltarifen für Getreide und Mühlenfabrikate wird nach einer Meldung der „Augsb. Abendztg.“ seitens der bayerischen Staatsregierung sowohl auf den Staats- wie auf den Pfälzischen — gleichzeitige in Preussen und dem übrigen Deutschland in Geltung sind — beabsichtigt.

Ein Cartell behufs Erhöhung der Frachtsätze wurde seitens der Eisenbahnrh-Frachtsellchaften abgeschlossen und soll bis 90 Pf. für Aussig-Hamburg (gegen durchschnittlich 50 Pf. im Vorjahre) vereinbart worden sein.

Transporbegrünstigungen und Tarifwesen. Für Getreide aller Art von Sieck nach Gerners transitvergünstigter Frachtsatz pro Tonne 80/2 Franc. Im Rückvergütungswe, als auf Wiederr, längstens aber bis Ende December 1891. Bei Frachtabgabe für mindestens 10000 kgr. per Wagen und Frachttitel. Die Sendungen müssen mit direkten, nach einer italienischen Einverständigung lastenden Frachtschein zur Aufgabe gelangen. (Verordn.-Bl. 102/150.)

Für Halbprodukte von Velmere nach dem Wieser Bahnhofs und Wien-Lagerhaus bis nach Balthany nach Velmere und für die hiesigen erdigen Halbprodukte nach Triest zugestanden Frachtsatz pro 100 kgr. nach Triest von Boglár 111.3 kgr., Szántódi 108.1 kgr., Siofódi 106.2 kgr., Lepényi 102.4 kgr., Polgári 101.3 kgr. und Szababathányi 99.9 kgr. Im Rückvergütungswe bis auf Wiederr, längstens aber bis Ende December 1891. (Verordn.-Bl. 104/150.)

Für Getreide aller Art von Boglár, Szántód, Siofok, Lepény, Polgári und Szababathányi Velemre und für die hiesigen erdigen Halbprodukte nach Triest zugestanden Frachtsatz pro 100 kgr. nach Triest von Boglár 111.3 kgr., Szántódi 108.1 kgr., Siofódi 106.2 kgr., Lepényi 102.4 kgr., Polgári 101.3 kgr. und Szababathányi 99.9 kgr. Im Rückvergütungswe bis auf Wiederr, längstens aber bis Ende December 1891. (Verordn.-Bl. 104/150.)

Für Halbprodukte zugestanden Frachtsatz pro 100 kgr. im Ufer von Comrad 67 kgr., von Kan-Ris-Szállás 67 kgr., Szeged 71, Sárospói 71, Órasmalom 72, Valkány 74, Óbonyi 76, Nagy-Sáka 76, Sárkány 76, Rákóc-Sz. Péter 80, Perjesimo 80, Várja 81, Mező 81, Nagy-Kisközs. Sz. Hubert 83, Zombolya 84, Gyertyános 84, Bányász 84, Szankócs 84, Szankócs 84, Temesvár-Közöfűváros 84, Temesvár-Gyárváros 84, Komló 86, Rákás 86, Tolpócsa 88, Saád 90, Zebely 91, Votek 91, Gattia 90, Mórcehöl-Szász 100, Gyertyános 111, Zedovna 115, Homán-Bogán 116, Bogán 116, Datta 97, Szatmár-Moravica 97, Veresz 91, Jászmonna 91, Fehertanpon 84, Buzás 86, Ám 97, Rákáska 91 és Órasmalom 99.9 kgr. Bei Anfuhrung eines Minimaquantums von mindestens 5000 Tonnen, Im Rückvergütungswe bis Ende December 1891. (Vasúti és K. K. 107/755.)

MARKTBERICHTE.

Budapest, 12. Sept. 1891. (Kálnoky és Simon.) Wir haben von einer nach jeder Richtung hin ruhigen Geschäftswelt Bericht zu erstatten, die sich selbst auf den bis nun so rogen inländischen Coosum erstreckte. Die Uebernahme vorgekauften Mehlens in Sorten von 3 alvokts ist allerdings eine continuirlich günstige, doch kommen neue Verkäufe selbst in diesen Nummern nur in bescheidenem Masse vor, da Händler und Coosumenten in Folge der anhaltend weichen Concessionen unserer Getreidegeschäfte sich Reserve auflegen zu müssen glauben. Unsere Mühlen sind iness auf Warten hinaus mit Vormerkungen versehen und können daher beruhigt zuwarten, bis erneutes Animo oder erneuter Bedarf sich geltend macht.

Ueber's Capitel: Unsere Beziehungen zu unseren ausländischen Freunden lässt sich wenig berichten; noch immer walten dieselben Verhältnisse ob, die wir seit Wochen zu schildern bemühtig sind und selbst die weitestgehenden Concessionen unserer Mühlen waren bis nun fruchtlos in der Erzielung von Verkäufen in feinen Sorten. Wir sind eben momentan zu theuer und namentlich die Grosshändler in Grossbritannien sind sich zu sehr bewusst, dass wir früher oder später gegenwärtig sein werden, Quantitäten abzustossen. Zu wünschen wäre nur, dass uns die Verhältnisse des Weltmarktes in jenem Momente günstig seien. Unseren anderen Exportländern sind wir nicht ruhig und scheinen sich der Führung der englischen Märkte anschließen zu wollen.

Futterstoffe sind, namentlich was prompte Waare betrifft, namentlich in England, und haben auch in den Preisverhältnissen wesentlich eingebüsst. Für Terminwaare ist noch immer gute Kaufst vorhanden.

Nr. 0. Wir notiren heute durchschnittlich:

Nr. 0.	1	2	3	4	5	6	7	8
17.80	17.20	16.60	16.10	15.60	15.20	14.80	14.20	8.20
								F G
								5.60 5.40

Magyar malmok liszt-árjegyzései.

Mehl-Preisnotirungen ungarischer Mühlen.

	Kelle Datum	Dara Gries		Liszt — Mehl										Korpa Kleie	
		A	B	0	1	2	3	4	5	6	7	8	F	G	
Első budapesti gőzmalom részvénytársaság	1891. sept. 9.	18.30	18.30	17.80	17.20	16.60	16.10	15.60	15.10	14.10	12.20	8.20	5.60	5.60	
Erste Ofen-Pester Dampfmühl-Actien-Gesellschaft	1891. sept. 5.	18.70	18.70	18.20	17.50	17.10	16.50	16.00	15.50	14.30	12.30	8.40	6.00	5.80	
Elszeli gőzmalom társaság Budapest	1891. aug. 12.	18.60	18.60	18.10	17.30	16.70	16.30	15.80	15.10	13.80	11.80	8.20	5.60	3.50	
Gizella-gőzmalom	1891. aug. 12.	19.10	19.10	18.50	17.80	17.20	16.70	16.20	15.50	14.30	12.30	8.50	5.80	4.50	
Lajna gőzmalom részvénytársaság Budapest	1891. sept. 4.	19.10	19.10	18.50	17.80	17.20	16.80	16.30	15.60	14.50	12.40	8.80	6.10	5.70	
Louisen Dampfmühl Actien-Gesellschaft Budapest															
Posti hengermalom-társaság															
Pester Walzmühl-Gesellschaft															

MÜHLEN
officir ich minnen im In- und Auslande patentirt
„Sicherheits-Sackbund“
Vom Directions-Ausschuss des ung. Landes-Mühlenverbandes zur Einführung empfohlen. Erprobt und eingeführt bei der Ersten Wiener Walzmühle Vanyeller & Co. den hervorragendsten Budapest und Provinzmühlen, laut deren Zeugnisse bestens bewährten. Von Unrichtig-Ausschuss des ung. Landes-Mühlenverbandes zur Einführung empfohlen. Erprobt und eingeführt bei der Ersten Wiener Walzmühle Vanyeller & Co. den hervorragendsten Budapest und Provinzmühlen, laut deren Zeugnisse bestens bewährten. Von Unrichtig-Ausschuss des ung. Landes-Mühlenverbandes zur Einführung empfohlen. Erprobt und eingeführt bei der Ersten Wiener Walzmühle Vanyeller & Co. den hervorragendsten Budapest und Provinzmühlen, laut deren Zeugnisse bestens bewährten.

tes Schutzmittel gegen Fälschungen der Mehlmüllern und Gewichtverkürzungen bei plombirten Säcken. Prospekte franco. Näheres bei HEINRICH HAAS, Mühlenhändler, Budapest, Andrássy-strasse Nr. 31

Dasselbst auch Ein- und Verkauf von gebrauchten Mehl- und Kleiesäcken.

PATENTE erwirken in allen Staaten
LUDWIG v. BENEDEK & Co.
Patent-Bureau BUDAPEST, Museum-körut Nr. 10.
Mittelst Circular-Erlasses Z. 29324/86 des h. k. ung. Handelsministeriums dem Vertrauen der Erfinder empfohlen.
Jährlich über 500 Patent-Erwirkungen.

LEDER
Weaver's Patent-Frictions-RIEMENSCHNUR-BANDACEN.
Erste ungar. Riemenleder- und Maschinenriementabrik. BUDAPEST, LEDEHANDLUNG, Fabrikergasse 47.
Max Margulies v. RIEMEN

Metallgewebe
aus feinstem plattirten engl. Stahldraht.
Dieselben verstopfen sich, nur leicht gespannt, nahezu gar nicht, ergeben daher gegenüber den gewöhnlichen Geweben eine
bessere d. h. constant gute Sichtung.
Zu beziehen durch
ADOLF FISCHER,
Civil-Ingenieur und Constructeur für Mühlenbau
Budapest, V., Waitznerboulevard 74.

Első osztály ca. k. szab.
Selyem-malomszita-gyár
ANT, WIESENBERG & SÖHNE
Wien VII., Ziegelegasse Nr. 19.
Hengerek és verőpítőkre.
Minőség a legjobb svájci gyártmányokkal egyenlő
Árak olcsóbbak.
Árjegyzékek és mintalapok bérmentve.

Maus- und Rattenfellen.

Französische Massenfänger, 20—30 St. ohne Spannung fangend. Für Mäuse 20 cm. lang, 14 cm. breit, 10 cm. hoch, II. 2.—
Für Ratten 55 cm. lang, 25 cm. breit, 20 cm. hoch, II. 3,75.
Maschinenfabrik FRANZ SCHÖN N.
WIEN, IV., Allee-gasse 12.

Verengung gegen schädliches Kreditgeben
(Verein Kreditreform)
Budapest, V., Dorotheagasse 5. I. St.
385 Bureaux in Oesterreich-Ungara, Deutschland, Schweiz, Holland, Belgien, Frankreich, Russland, Türkei, Serbien, Rumänien und Bulgarien. — Direkter Anfrageverkehr zwischen den Mitgliedern und obigen Bureaux. Mündliche Auskunftsertheilung gratis. Inkass auf sämtliche Plätze des In- und Auslandes.

EISELE JÓZSEF

réz-, érczmű- és gőzkazányára. — Kupfer-, Metallwaaren- und Dampfkesselbau-Fabrik.

V., külső váci-út 138. szám, **BUDAPEST. V.**, äussere Waitznerstr. Nr. 138.

Gőzkazánokat

készít minden nagyságban és alakban a legjobbaknak bizonyult szerkezetek szerint, továbbá STEINMÜLLER-féle szabványos, vízszintes gőzkazánokat, 12 köbfejt használati gőzmennyiségig; azokivül ovallál mindennemű vastartókat, vas-szerkezeteket, vastartókat víz, szesz, petróleum, olaj, metánsz. stb. számára; valamint kőanyagot s szabványosított POLLACSEK-féle gőzkazán fűvív-tisztító készülékeket minden nagyságban.

Az esztergályozó osztály

készít s tart raktáron mindennemű gőzkazán, gőzgép, gőz- és vízvezeték felszereléseket (Armaturen); azokivül mindennemű más e szakmába vágó munkát elvállaltatnak s pontosan készítelnek.

A rézműves osztály

készít mindennemű *cukor- és szeszgyári berendezéseket*, elvállal továbbá *sőr-, petróleum- és festékgyári berendezéseket; szennyvíz-vezetési gyárakat mindennemű berendezéseit.*

Raktáron tart minden nagyságban forrasztott vörös- és sárgaréz csöveket.

werden in jeder Grösse und Form nach den anerkannt besten Constructionen angefertigt, ferner patentirte STEINMÜLLER'sche Wasserrohr-Dampfessel bis zu 12 Atm. Betriebs-Überdruck. Ausserdem werden alle vorkommenden *Kesselschweißarbeiten* wie Reservoirs, Eisenconstructions, Träger, eiserne Schornsteine in der feinsten Ausführung angefertigt. Die patentirten POLLACSEK'schen Speisewasser-Reinigungs-Apparate werden in allen Dimensionen ausgeführt.

Armaturen

für Dampfkessel-Anlagen, für Maschinen, Dampf- u. Wasserleitungen werden angefertigt u. wird von denselben stets ein *grosses Lager gehalten*, ausserdem werden alle in das *Fach der Dreherei* schlagenden *Arbeiten* auf's pünktlichste ausgeführt.

Apparate.

Die Kupferschmiederei verfertigt bestens complete *Brennerei- u. Zuckersfabriks-Einrichtungs-Apparate*; ausserdem *Petroleum-Fabriks, Bierbrauerei* ebenso allerlei *chemische Fabriks-Einrichtungen*.

Stets grosses Lager von gegözen Kupfer- und Messing-Röhren.

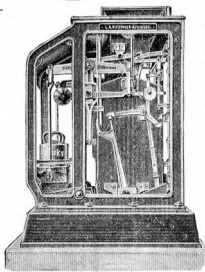
Aichfähige

(Laut Dekret 765/91 der Kaiserl. Norm. Aich-Kommission in Bern.)

control- und regulirfähige patentirte
Riedinger'sche
automatische
Getreide-Waagen

mit Zählwerk, welches die verwozonen Mengen anzeigt.

FABRIK:
GEGRÜNDET 1854.
ARBEITERZAHL 1000.

Bestens anwendbar:
Zum genauen, zuverlässigen, raschen und billigen selbstthätigen Verwiegen von Weizen, Roggen, Gerste, Malz, Hafer, Mais, Reis, Gelsant und allen Hülsenfrüchten, Palmkernen, Erdnüssen etc. etc.

Zum Gebrauch beim Einkauf und Verkauf zum Füllen von Säcken, zur Controlle des Betriebes etc.

in Silo- und Bodenspeichern, Anlagen zur Getreide-Umladung, Mähl- und Oelmühlen, Malzfabriken, Brauereien und Brennerien etc. etc.

Lieferung in Grössen von 5—1000 kg. jedesmal. Füllung = 1500—130000 kg. stündlicher Leistung.

Nähere Auskünfte ertheilen die
General-Verkäufer:
MAETZ & Co.
Berlin N.W.
Spener-Strasse 32.

Malomköveket

szállít leg-
olsóbban
jótállás
mellett
fogja a
fizetés
mükül

Mühlsteine

liefert
billigst
unter
Garantie
ohne
Anzahlung

Trapp József

malomkö-gyára,

PILSEN—BUDAPEST, Bajza-utca 1. sz.

Josef Trapp

Mühlsteinfabrik,

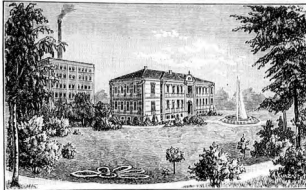
PILSEN—BUDAPEST, Bajzasse Nr. 1.

Deutsche Müllerschule zu Dippoldiswalde i. Sachsen (Städtische Fachschule für Müller u. Mühlenbauer),
 unter Oberaufsicht des Königl. Ministerium des Innern (Verordn. 3. April 1880.)

Die deutsche Müllerschule widmet sich der zeitgemässen Ausbildung der Müller und Mühlenbauer. Der Lehrkörper dient zur dem Zwecken der Schule, besteht aus Fachlehrer, welche langjährige praktische Erfahrung besitzen, wie es eine Fachschule erfordert. Die Müller erhalten die beste kaufmännische und technische Ausbildung. Die Mühlenbauer werden zu tüchtigen Mühlenmechanikern herangebildet.

Beginn des Sommersemesters:

1. Mai.

Die deutsche Müllerschule besitzt die vollkommensten Lehrmittel, unter diesen eine neu erbaute Dampföhle mit 50 Pfd. Compound Maschine mit Condensation. Die Schule steht unter fachmännischer Leitung, wird von Schülern der verschiedensten Staaten, wie Deutschland, Oesterreich, Russland, Schweiz, Norwegen-Schweden, Frankreich besucht und verleiht ihren internationalen Charakter nur ihrem guten Rufe durch ihre vorzüglichen Leistungen.

Beginn des Wintersemesters
1. November

Prospekte mit näheren Angaben versendet kostenfrei auf Verlangen die Direction der deutschen Müllerschule **L. CRON**, Director.

Grosses Lager von französischen u. inländischen
Mühlsteinen.

Specialitäten für Mühlen.

Neu! Neu! Neu!
 Grosses Lager von
Walzenstühlen mit Stahl- oder Porcellan-Walzen von Hoerde & Cie.
 in hochgelegener Ausstattung für alle Mahlwecke mit patentirtem Riemenantrieb, automatischer Abstellvorrichtung, Rufsinal-Apparat und selbstthätiger Auseinanderstellung der Walzen beim Leerang. — Zu haben bei

GUSTAV BENDEL
 BUDAPEST, V., Waiiznering Nr. 80.

Specialitäten für Oeconomie.
 Landwirthschaftliche Maschinen aller Art.

Specialitäten für Mühlen:
 Schweizer Steine u. Gress, Becken, Bohrer, Haufurten, Säcke, Sackschrauben, Plombiranzgen, Schwitzer und inländ. Haufurten, Bleihomben, Plombiranzgen, Sicherheits-Laternen, Waagen, neu und alt, Wasserrichte, Schöpfen, Maschinelle, Solenoid, Dampfmaschinen, Armaturen.

Specialitäten für Ziegelmöhlen:
 Ziegelmuscheln, Abschneidische, Walzwerke, Thon-, Schneid-, Formen, Lehm-, Roll-, wägen-Aufzüge, Kollermägen, Kegn-, mühlen-Röllwagen, etc.

Specialitäten für Maschinen:
 Werkzeuge aller Art, franz. Schleistein, serbige, Univers, Treibkesseln, Armaturen, Putz-, maschinen, Schleifschle, Aufzugsröhre, Weiden, Aufzugrollen, etc.

Specialitäten für Spritzen, Pumpen:
 Werkzeugstahl, Schrauben und Nügel aller Art, Lager von Metall, Schmelzleget, Dachpappe, Cement, Gyps, Kalk, Carbolneum, Theerfarben, Carbol-säure, Carthalk, Öle, Wagen- und Maschinen-fette, Fruchtplanzen, Milchkännchen, Ballenwagen, Fruchtsäcke, Trieb-, Feuer-, wehr-, Beug-, stützen.

Mühlstein-Gewerkschaft und Fabrik
 Serbischer Süssquarz-Mühlsteine in **NEUSATZ-Ungarn**
 der k. u. k. priv. Beocsiner Cementfabrik **Redlich, Ohrenstein & Spitzer**

Für alle Zweige der **Hartmüllerei**
 Sorgfältigste Wahl des Gesteines.
 Jede Quarzhöhe nach Bedarf.

Für Hartmüllerei und Getreidemüllerei **glänzend bewährt.**
 Höchste verliehene Auszeichnung: Ehrendiplom bei der land- und forstwirthschaftlichen Ausstellung in Wien.

Für alle Zweige der **Getreidemüllerei.**
 Zähes Gestein von dauernder Schärfe.
 Sorgfältigste Fabrication.
 Lieferung gegen Garantie.
Export
 in nahezu alle Länder.
 in Wien.

„ADRIA“

Magyar tengeri hajózási részvény-társaság. — Ungarische Seeschiffahrts-Actien-Gesellschaft.

1891. szeptember havában az alant felsorolt első osztályú gőzökös (vagy póthajók) fogják az alant megjelölt irányokban közeledni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a megejtést meg nem akadályozzák:

Im September 1891 werden die nachstehend benannten erstklassigen Dampfer (oder Ersatzschiffe) in den unten angeführten Relationen verkehren, wenn nicht durch Witterungsverhältnisse oder andere unvorhergesehene Ereignisse Störungen eintreten sollten:

Honnan Von	Hová Nach	Gőzös: 1891. július Dampfer	Honnan Von	Hová Nach	Gőzös: 1891. július Dampfer
Rio de Janeiro Santos	Trieszt, Fiume	Baross 1—10	Fiume	Bordeaux	
Liverpool	» »	Palmyra (C. L.) 1—10		London	Winestead 15—25
Hull, Newcastle O.T.	» »	Hidalgo 3—15		Leila	Kedar (C. L.) 15—25
London	» »	Sultana 10—20	»	Liverpool	Bari, Messina, Catania, Malta, Glasgow
Rouen	» »	Jókai 15—25	»	Bari, Messina, Catania, Malta, Glasgow	Tisza 20—30
Liverpool	» »	Aleppo (C. L.) 15—25	»	Bari, Messina, Catania, Malta, Glasgow	Tibor 20—30
Glasgow, Malta, Catania, Messina, Bari	» »	Adria 20—30	»	Bari, Newcastle O.T.	Rassano 20—30
Fiume	Liverpool	Tarifa (C. L.) 1—10	»	New-York	California 20—30
»	Cádiz, Rouen	Stefania 8—18	»		

A már előtte létezőt vagy még alkalmazandó vészjegyéi botákokoznak következében történő járát elmaradásáért, vagy a fennemlített gőzökösök kisebb hibáival a társaság felelősségét nem vállalja.
Für das Unterbleiben einer Fahrt oder für den verspäteten Abgang eines obbenannten Dampfers in Folge der bereits bestehenden oder noch einzutretenden Quarantänemaassregeln, übernimmt die Gesellschaft keine Verantwortung.

Bővebb felvilágosítással szolgál a vezérigénység és Hoffmann S. és W. urak, Budapest, V. Ferencz-József-tér 8. Weitere Auskünfte ertheilt die General-Agentur und die Herron S. & W. Hoffmann, Budapest, V. Franz-Josef-Platz 8.

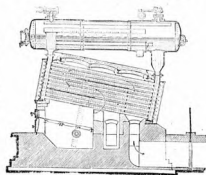
Gőzkazán-STEINMÜLLER-Dampfkessel

Referenciák több mint 16-évi
szavataltalan üzemeltetéséről.

Különböző csözegeknek 2000 egyszé 6000 négy-
szögmeternyi fűtő felülettel bíró telepek
készítettek.

Egyedüli gyártási jog-tulajdonos Magyar-
ország és a Balkánfélsziget számára:

Eisele József
BUDAPEST,
külső váci-út.

(STEINMÜLLER szabadalom.)

Referenzen über 16-jährige
ungestörte Betriebsdauer.

Es wurden unter anderem für verschiedene
Firmen Anlagen von 2000 bis über 6000
Quadratmeter Heizfläche ausgeführt.

Alleiniges Fabrikationsrecht für Ungarn
u. die Balkanländer:

Josef Eisele
BUDAPEST,
äussere Waitznerstrasse.

GUTJAHR & MÜLLER

BUDAPEST

Malomépítészeti gépgyár és vasöntöde.

Reconstruálnak és építenek mindenféle mű-
malomokat, a világűrök magy. rendszer
szerint, úgy mint magas, félmagas és síma
örlése, készítettek mindenféle malomberende-
zési gépeket, hajtógépeket, úgy mint: gőz-
gépeket, vízkerekeket, turbinákat,
transzmissziókat, továbbá: trienröket és
gázmotorokat.

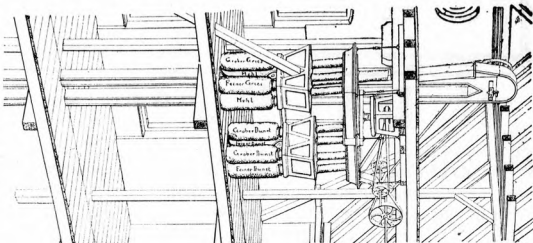
Arjegyzékeket bérmentve küldenek.
Tervezzel és költségvetéssel kívánatra szolgálunk.

Mühlenbau-Maschinenfabrik und Eisengiesserei.

Reconstruieren und bauen Kunstmöhlen für Hoch- (Griesmüllerei) nach berühmtem ungarischen System, Halbhoch u. Flachmüllerei; fabricieren allerlei Müllereimaschinen, Dampfmaschinen, Wasserräder, Transmissions-Anlagen, ferner Gasmotoren und Trieure.

Cataloge versenden franco.
Pläne und Kostenvoranschläge auf Wunsch.

Ersatz für die vierfache Zahl gewöhnlicher Cylinder und Centrifugalsichter.

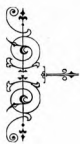

PLANSICHTER

PATENT CARL HAGENMÄHNER.

Über 800 Stück im Betriebe

Patentirt im allen Staaten.

AD. FISCHER

Civil-Ingenieur

und

CONSTRUCTEUR

für

MÜHLENBAU.

BUDAPEST,

Waltznerboulevard 74.

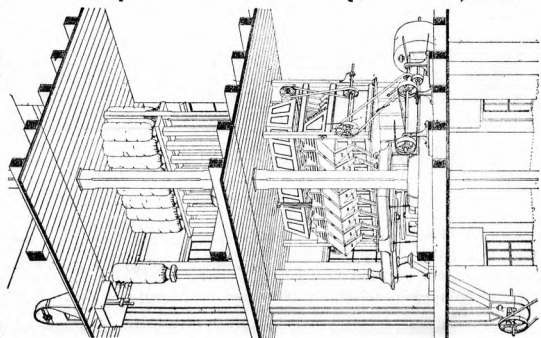

Neueste

GRIESPUTZEREI

PATENT CARL HAGENMÄHNER.

40 Systeme.

Sortirt und putzt 10—16 Kilo Roggries per Minute und liefert mahlfertig feinste Gries in beliebiger Anzahl und Qualitäten, ferner gut sortirte, leichteste und griesfreie Abfälle.

